

Årsberättelse 2020

Så började det...

Erikshjälpen grundades av ett barn för att hjälpa andra barn.

Erik Nilsson föddes år 1929 i Ruda i Småland. Som blödarsjuk tillbringade han redan som ung mycket tid på sjukhus. Men istället för att tycka synd om sig själv började han sända hälsningar och presenter för att uppmuntra andra sjuka barn.

Namn och adresser fick Erik genom att lyssna på radioprogrammet Barnens brevlåda med Sven Jerring. Grundad i sin tro på Gud ville Erik göra gott för andra och redan 1946, då Erik var 17 år, var hans hjälparbete etablerat.

Några år senare tog verksamheten fart, då Erik intervjuades i radio av just Sven Jerring. Gåvor började strömma in när människor från hela landet hörde talas om Eriks arbete.

Erik, som kallades Farbror Erik, dog 1966 och blev bara 37 år gammal. Men arbetet han startade lever vidare och i dag får tusentals barn och familjer som lever i utsatthet runt om i världen möjlighet till utbildning och försörjning och kan själva vara med och forma sin framtid. Detta tack vare Eriks mod att göra verklighet av sina drömmar.

FOTO: ARKIV ERIKSHJÄLPEN

INNEHÅLL

Några ord i början.....	3
Vision, uppdrag och värdegrund	4
Här arbetar Erikshjälpen.....	5
Ett axplock från 2020.....	6
Coronaåret 2020.....	8
Hälsa	10
Utbildning och fritid.....	12
Trygghet och skydd.....	14
Humanitära insatser	16
Opinion.....	20
Företagssamarbeten	21
Second Hand.....	22
Mål och resultat	24
Förvaltning	28
ÅRSREDOVISNING 2020	
Förvaltningsberättelse.....	29
Ekonomisk redovisning	33
Resultaträkning	33
Balansräkning.....	34
Kassaflödesanalys	35
Noter	36
Revisionsberättelse	45

Redaktion: Patricia Franzén, Sofia Denzler, Tomas Jönsson

Grafisk design: Anna Wikstahl

Tryck: V-TAB Vimmerby 2020 – ett hållbart svenskt tryckeri.

Svensk upplaga: 1 200

Omslagsfoto: Scholastica Mutua

Du hittar årsberättelsen i pdf-format på erikshjalpen.se/arsredovisning

Bakom ljuset i tunneln står ett barn

2020 – ett omskakande år, minst sagt. Kriskommunikation, sparpaket, projektomställning, extra styrelsemöten, riskminimering, ja listan skulle kunna bli hur lång som helst. Vi på Erikshjälpen är naturligtvis inte ensamma om denna upplevelse. Pandemin som började i kinesiska Wuhan tog sig under våren vidare till världens alla skrymslen och vrår. Med förödande konsekvenser för miljoner människors liv och hälsa.

Medan västvärlden lamslogs av den direkta sjukdomen drabbades andra hårdare av de förebyggande nedstängningarna. I flera av våra programländer stod skolor och arbetsplatser tomma, barn och familjer hamnade i svårt utsatta livssituationer, utan inkomst, mat eller sociala skyddsnet. Växande desperation som drev fram missbruk, våld i hemmen, svält, barnäktenskap och annan utsatthet. Erikshjälpens projekt och våra partners i fält har verkligen satts på prov med tuffa omställningar och enorma utmaningar.

I våra prognoser befarade vi att Erikshjälpen skulle få stora problem, också i Sverige. Hur skulle vi mobilisera alla goda krafter till insamlingar och insatser när event och konserter ställdes in? Hur skulle det gå när stommen av second hand-butikernas medarbetarskara – våra trogna 70-plussare – inte fick jobba, skulle vi tvingas stänga ner och därmed riskera att tappa överskottet till vårt bistånd? Och den riktigt brännande frågan: Hur skulle detta drabba barnen och vårt sociala uppdrag i tider då vi fick många nödrop om växande humanitära behov?

Med detta som bakgrund känns det närmast överkligt att få stå här igen med ett starkt bokslut och en förvaltningsberättelse som genomsyras av engagemang, empati och förändringskraft. Hela vår organisation har mobiliserats till sitt yttersta.

Vi har medarbetare som ställt om och hittat nya vägar för att nå barn och familjer i de mest svårtillgängliga situationer, nya vägar för att kommunicera och samla in pengar. Artister och andra profiler som skapat digitala event och insamlingar. Butikschefer som ringt in halva släkten för att kunna hålla butikerna öppna och 70-plussare som hemarbetat i källare och garage. Och inte minst har vi givare som trots oroliga tider troget stått kvar vid vår sida och i många fall faktiskt också valt att höja sitt månatliga givande.

Vi lider med alla dem som drabbats svårt av kris och sorg, också Erikshjälpen har fått smaka svåra förluster. Väl medvetna om att vi ännu inte förstått omfattningen av krisens verkningar måste vi ändå få uttrycka vår tacksamhet till alla er som kämpat med oss. Det har verkligen inte varit självklart. Det har heller inte varit förgäves. De insatser som gjorts, ofta i motvind och uppförbacke, har med stor sannolikhet i många fall haft livsavgörande betydelse. Att investera i Erikshjälpen är att investera i hopp och hållbarhet. Ser du ljuset i tunneln, så är vi övertygade om att det är ett barn som håller i det. Tillsammans med barnen vill vi fortsatt bära visionen om en förändrad värld och hoppet om en bättre framtid.

Anna Lönn Lundbäck, ordförande
Daniel Grahn, generalsekreterare

LITE OM VAD SOM VÄNTAR UNDER 2021

Vi fokuserar ännu mer på barns delaktighet i vårt Rafiki-arbete.

Vi förstärker våra internationella kontor för att göra mer för fler barn.

Världens starkaste björn – BAMSE – blir en samarbetspartner.

Vi etablerar nya Framtidsverkstäder i närheten av våra butiker.

Vi återupptar våra event och konserter när covid-faran är över.

FOTO: TATIANA CORCEBAŞ-ONICĂ

En förändrad värld där barns drömmar får liv

Vår vision

En förändrad värld där barns drömmar får liv. Med barns drömmar som drivkraft vill vi på Erikshjälpen vara med och förändra världen. Genom insatser för utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd ger vi barn och unga runt om i världen hjälp och möjlighet att våga drömma om framtiden. Vi vill att alla barn ska bli sedda och tagna på allvar.

Vårt uppdrag

Att bekämpa fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter.

- Erikshjälpen är en barnrättsorganisation. Med barnkonventionen som grund kämpar vi för att barn som lever i fattigdom och utsatthet ska få ett bättre liv, både nu och i framtiden.
- Vi arbetar genom lokala partnerorganisationer i fem regioner runt om i världen och genomför varje år närmare 100 projekt för att stärka barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd.
- Vi arbetar också i Sverige med fokus på barn i socialt utsatta situationer. Vi vill att alla barn ska känna sig inkluderade i vårt svenska samhälle.

Erikshjälpens värdegrund vilar på tre ben

1. Eriks anda

Vi värnar om Erik Nilssons arv som formades av hans personliga engagemang och kristna tro. Trots egen sjukdom hade han stort hjärta för andra. Att verka i Eriks anda innebär för oss att vara empatiska och kreativa, med fokus på möjligheter. Precis som Erik är vi måna om en ansvarsfull förvaltning av givarnas gåvor och kundernas medel.

2. Kristen människosyn

Erikshjälpens värderingar utgår från den kristen människosyn, med särskild betoning på att:

- Alla människor är älskade av Gud och har samma värde.
- Alla människor har rätt till ett värdigt och utvecklande liv.
- Alla människor har ansvar för jorden, att bruka och inte missbruka den.

3. Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter definierar de universella villkor som barn i vår värld har rätt att leva under och som Erikshjälpen vill verka för. Det gäller bland annat alla individers lika och unika värde, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, livsåskådning och religion.

Vi arbetar med hållbar utveckling – hela tiden

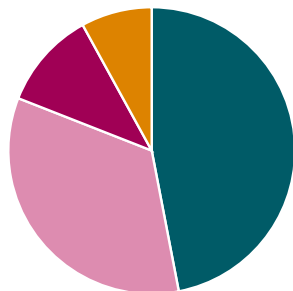
Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. För oss har hållbarhetsbegreppet en extra dimension. Vi ska hjälpa människor som lever under mycket knappa omständigheter att höja sin levnadsstandard till en dräglig nivå. Samtidigt ska vi bidra med kunskaper och färdigheter för att deras förbättrade försörjning ska vara hållbar i det långa loppet. Så att även deras barn och barnbarn kan leva kvar och försörja sig på platsen där de bor.

De globala målen

2015 antog FN de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030). Dessa mål beskriver en önskad utveckling i alla länder och omfattar också miljöperspektivet. Målen är formulerade efter temaområden. Det finns inget specifikt mål som behandlar barns rättigheter men barnperspektivet finns med under alla områden. Några mål som Erikshjälpen definierat som extra viktiga i förhållande till organisationens fokus är:

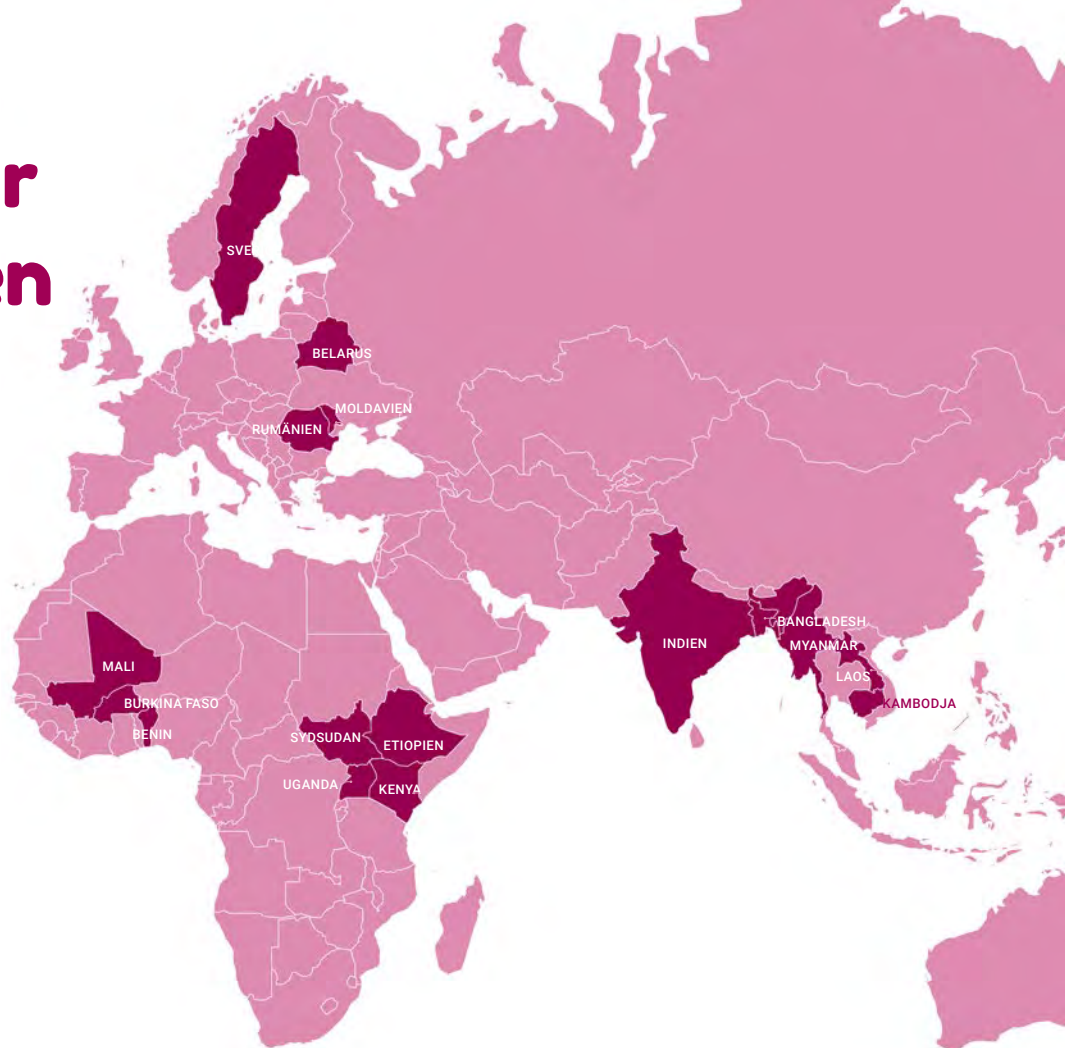
- Mål 2 Ingen hunger
- Mål 3 God hälsa och välbefinnande
- Mål 4 God utbildning för alla
- Mål 5 Jämställdhet
- Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Här arbetar Erikshjälpen

Regional fördelning av långsiktiga insatser 2020

● Afrika:	47 %
● Asien:	34 %
● Östra Europa:	11 %
● Sverige:	8 %

Värdefullt samarbete

Under 2020 har Erikshjälpen genomfört långsiktiga insatser för barn och familjer i totalt 17 länder, inklusive Sverige. Humanitära insatser har genomförts i sju länder.

Tillsammans med ett 60-tal lokala partners bedrivs arbete för barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd. Lokala samarbetspartners har den stora fördelen att de kan kultur och kontext i de områden de verkar. De finns kvar på lång sikt och bygger lokal kompetens. Detta stärker hållbarheten i de insatser som utförs. I Burkina Faso, Uganda, Kambodja och Rumänien har Erikshjälpen regionkontor med lokalt anställd personal som på nära håll bidrar till att utveckla arbetet.

SAMARBETE

Samarbetet med andra organisationer bidrar till att utveckla Erikshjälpen och det arbete organisationen utför. Under 2020 har Erikshjälpen bland annat arbetat tillsammans med Human Bridge, Skandinaviska Läkarbanken, Individuell Människohjälpen, Räddningsmissionen, Frälsningsarmén och Childhood Foundation. På Europeanivå

har samarbete bedrivits med bland andra Strömmestiftelsen, Dorcas och Woord en Daad.

FINANSIERING

En lång rad privata gåvogivare lägger den ekonomiska grunden för Erikshjälpens arbete. Andra viktiga finansiärer är Sida, via Svenska Missionsrådet och Forum Syd, Erikshjälpen Second Hand, Radiohjälpen genom kampanjen Världens Barn samt Musikhjälpen, Postkodlotteriet och Kavlifonden. En rad företag väljer också att stödja Erikshjälpens arbete för barns rättigheter, exempelvis genom att bli Erikshjälpens Företagsvän.

NÄTVERK

Under 2020 har Erikshjälpen varit aktiv partner i flera nätverk, däribland Svenska Missionsrådet, Concord, Giva, Forum för idéburna organisationer och Nätverket för Barnkonventionen.

Ett år med Erikshjälpen

Ett axplock av händelser som präglade 2020

JANUARI

Lasse Åberg och Janne Schaffer gör en konsert och samtalskväll i Jönköping, tillsammans med Erikshjälpen. Överskottet från kvällen, drygt 170 000 kronor, går till arbete för att stärka barn och familjer som drabbas av klimatförändringar. "Ett oerhört viktigt arbete", säger Janne Schaffer.

Erikshjälpen skickar, i samarbete med Södra Vätterbygdens Folkhögskola, ut tio fältstudenter till partnerorganisationer i Uganda, Indien och Kenya. De ska vara iväg till månadsskiftet maj/juni, men tvingas i mars resa hem på grund av coronapandemin.

januari

APRIL

Erikshjälpen Second Hand 30-årsjubilerar under året. 1990 öppnade de två första Erikshjälpen-butikerna. 30 år senare har de numera cirka 60 butikerna möjliggjort 859 miljoner kronor i överskott till insatser för barn och familjer i utsatta livssituationer.

FEBRUARI

Erikshjälpen får 15 miljoner kronor i basstöd från Postkodlotteriet. Senare under året får Erikshjälpen ytterligare 1,5 miljoner i coronastöd från Postkodlotteriet.

Stora svärmar av ökengräshoppor förstör skördar i Kenya och andra länder i Östafrika. Det är den värsta gräshoppsinvasionen i området på flera decennier.

mars

februari

april

maj

juni

MARS

Världshälsoorganisationen WHO slår fast att coronautbrottet är en pandemi. Erikshjälpen och lokala partnerorganisationer börjar vidta åtgärder för att anpassa och ställa om verksamhet enligt respektive lands råd och restriktioner.

JUNI

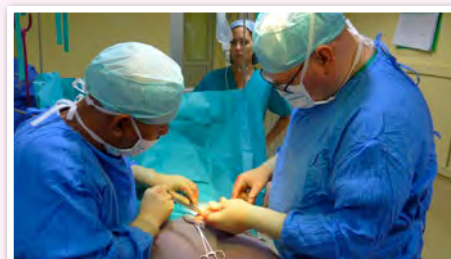
Erikshjälpen släpper en rapport om den katastrofala situationen i Myanmar flyktingläger. Rapporten bygger på en kartläggning gjord av Erikshjälpens lokala partners och visar bland annat att var tredje barn i lägren har självskadebeteenden.

Den 8 juni firar Skandinaviska Läkarbanken 30 år. Sedan 1990 har organisationen skickat läkare, barnmorskor och andra vårdspecialister till samarbetssjukhus runt om i världen, för att stödja och utbilda lokal vårdpersonal. Hundratusentals patienter har fått hjälp och livsviktig kunskap har lämnats kvar.

MAJ

Rafiki lanserar e-ktioner som bjuder in världen i klassrummet. Genom bilder, filmer och barns egna berättelser får svenska skolelever i låg- och mellanstadiet lära sig mer om barnkonventionen och de globala målen.

JULI

Påverkansarbetet inom projektet Flickor utan brudpris ger resultat i Sydsudan. Ledaren och myndighetsrepresentanten John Lokwar går emot traditionen och tar avstånd från barnäktenskap. "Nu använder jag min position för att influera andra ledare att bryta med de negativa sidorna av vår kultur", säger han.

AUGUSTI

Erikshjälpen ger mat- och hygienpaket till 2 100 hushåll i norra Bangladesh och bidrar också till andra insatser, bland annat i Indien, för att hjälpa familjer som drabbats av coronapandemins konsekvenser.

Sommaren på Erikshjälpen Second Hands e-handel secondhand.se är något alldeles extra. I juli ökar omsättningen med 134 procent jämfört med 2019 och i augusti med 94 procent.

juli

augusti

september

oktober

november

december

OKTOBER

3,1 miljoner kronor – så stor blir den sammanlagda dagskassan från alla Erikshjälpen Second Hand-butiker lördagen den 3 oktober, som skänks till insamlingen för Världens Barn.

Henning Gillberg, en av grundarna till rörelsen White Monday, får ta emot Erikshjälpen Second Hands pris Sveriges Second Hand Profil 2020 vid ett coronaanpassat event i Malmö-butiken.

Solrosen och Erikshjälpen släpper ett nytt handledarmaterial som ska ge personal inom skola, barnomsorg och socialtjänst – som i sin profession möter barn till frihetsberövade föräldrar – konkreta verktyg att arbeta med för att ge barnen stöd.

SEPTEMBER

För att utöka stödet till barn, unga och familjer, samt bidra till integration och delaktighet, startar Erikshjälpen Framtidsverkstad i Motala. I december startar också Erikshjälpen Framtidsverkstad i Uppsala. Sedan tidigare finns verksamhet i Helsingborg.

NOVEMBER

Stoppa handeln av barn – det är syftet med Erikshjälpens julkampanj 2020. Ämnet engagerar och en stark kampanjfilm gör att många blir berörda och vill bidra till arbetet mot trafficking.

DECEMBER

Intresset är stort när Mörlid & Sandwall, Folk och Jonas Sandwall, Terese Fredenwall och Michael Jeff Johnson samt Jonas Carpvik bjuder på digitala julkonserter till förmån för Erikshjälpen. Även Doug Seegers samt gospelkören On Track har digitala konserter och uppmanar tittare att stötta Erikshjälpen.

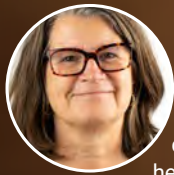
Erikshjälpens generalsekreterare Daniel Grahn gästar Musikhjälpen tillsammans med Runa Khan, verkställande chef för partnerorganisationen Friendship, som är med på länk från Bangladesh. De berättar om hur människor i det otillgängliga Jamunadeltat får vård via sjukhusbåtar och satellitkliniker.

Musikhjälpen 2020

”När vi så småningom kommer tillbaka till någon slags normalitet kommer det finnas många utmaningar som kvarstår. Att vi och våra partners har ett långsiktigt engagemang är då extremt värdefullt, vi kommer finnas kvar även framåt”, säger Erikshjälpens internationella programchef Peter Toftgård.

”Vi har lärt oss att man kan mötas digitalt och det skapar nya möjligheter, även om det aldrig helt kan ersätta fysiska möten”, säger Erikshjälpens Sverigechef Birgitta Johansson.

helt kan ersätta fysiska möten”, säger Erikshjälpens Sverigechef Birgitta Johansson.

Coronaåret 2020

”När covid-19 inte längre överskuggar allt kommer ändå många av utmaningarna som skapats av pandemin att finnas kvar. Det kommer vara fler barn som hamnar i utsatta situationer på grund av fattigdom. Många länder kommer ha en vaccinationsskuld till barn som inte har kunnat följa det reguljära vaccinationsprogrammet. Och det kommer bli en otrolig stress på skolsystemet i länder som varit nedstängda, där många elever missat ett helt år.”

Det säger Peter Toftgård, programchef för Erikshjälpens internationella arbete.

2020 var ett år med enorma utmaningar, till följd av pandemin och de restriktioner som vidtogs för att minska smittspridningen. Coronakrisen påverkade alla; ung som gammal, fattig som rik. Allra mest kännbar blev den dock för människor som redan innan krisen levde i en utsatt situation. Under året kom flera larmrapporter om bland annat ökat våld mot barn och kvinnor, ökad risk för trafficking och att allt fler människor i världen lever på gränsen till svält.

– Målgrupperna för vårt internationella arbete har påverkats mer av nedstängningarna i samhället än av själva sjukdomen. Det tydligaste exemplet är att många länder stängde sina skolor. I en del länder erbjöd man istället digital undervisning, men våra målgrupper har haft små möjligheter att delta i sådan undervisning, säger Peter Toftgård.

Stängda skolor ledde inte bara till att elever gick miste om sin utbildning. Många barn förlorade också sitt säkraste mål mat om dagen och den trygghetszon som skolan skapar, som hindrar till exempel bortgift, barnarbete och övergrepp. Att lösa den utbildningssituation som har uppstått, där en del elever tappat ett helt års skolgång, kommer bli en svår uppgift för många länder som redan innan pandemin hade otillräckliga resurser för att ge alla barn en kvalitativ skolgång. En del elever kommer förmodligen aldrig att komma tillbaka till skolan.

När restriktionerna begränsade människors möjligheter att röra sig ute i samhället begränsades också tillgången till preventiv hälsovård, som vanliga vaccinationer av barn. Tvånget att stanna hemma ledde till att många föräldrar, som tidigare arbetat som daglönare eller med andra tillfälliga jobb, förlorade alla möjligheter försörja familjen.

– Under en längre period har antalet människor i värl-

FOTO: CREDO, ROMEDIA, SHUTTERSTOCK, LIGHT OF THE WORLD

den som lever i extrem fattigdom minskat, men nu talar man om att den gruppen ökar igen. Fattigdom är en betydande grundorsak för nästan alla de problem som vi jobbar med; fattigdom gör att familjer inte har tillräckligt att äta, att föräldrar inte anser att man har råd att skicka barnen till skolan och att barn hamnar i barnarbete eller gifts bort tidigt, säger Peter Toftgård.

●● Nedstängningarna har påverkat mer än själva sjukdomen

I Sverige påverkade coronapandemin Erikshjälpens arbete på flera olika sätt, även om restriktionerna inte var lika långtgående som i många andra länder.

– Den verksamhet som påverkades mest var Football For All, där vi möter lite äldre ungdomar. Det viktiga och uppskattade årliga sommarlägret fick ställas in och mot slutet av året var det svårt att bedriva fotbollsträningar och andra samlingar, säger Birgitta Johansson, programchef för Erikshjälpens Svergearbete.

Verksamheterna för barn och yngre ungdomar kunde däremot fortsätta, i coronanpassad form.

– Kreativiteten har varit enorm för att upprätthålla de verksamheter vi har. Under året har vi satsat på att ut-

veckla den digitala delen av informations- och utbildningsprogrammet Rafiki. Det hade vi tänkt göra framöver ändå, men nu prioriterade vi det under 2020 och det blev jättebra. Vi har haft digital kontakt med skolor, vilket vi lärt oss mycket av, och i framtiden tror vi att erfarenheterna från 2020 kan leda till att Rafikikommunikatörerna kan ha kontakt med fler skolor. Digitala möten är positivt för att öka effektiviteten när det gäller kunskaps spridning, men det kan inte ersätta fysiska möten när det handlar om att bygga relationer, säger Birgitta Johansson.

Under 2020 startade Erikshjälpens två nya Framtidsverkstäder, i Motala och Uppsala. På Erikshjälpens Framtidsverkstad i Helsingborg fortsatte barn och ungdomar att träffas, men i mindre grupper.

– Det märks att Framtidsverkstaden är viktig för de barn och ungdomar vi möter, och kanske ännu viktigare i en tid när mycket inte är som vanligt. Att kunna fortsätta delta i en fritidsaktivitet spelar roll för hur man mår, säger Birgitta Johansson.

Inom arbetet med Erikshjälpens Framtidsverkstad finns också verksamhet som handlar om att möta föräldrar och stötta dem genom att till exempel skapa möjligheter till språkträning och praktik. Pandemin satte dock stopp för att samla vuxna personer under 2020.

– För att stärka barn behöver man också stärka föräldrarna. De är en viktig grupp för oss som vi hoppas att vi snart kan möta igen, säger Birgitta Johansson. ❤️

Radio fick flickor tillbaka till skolan

De allt högre matpriserna, i spåren av coronapandemin, tvingade många skolelever i norra Benin att börja jobba och bidra till familjens försörjning. Eftersom det inte var möjligt att genomföra informationsmöten eller besök i familjer arbetade Erikshjälpens lokala partner Dedras bland annat med radioinslag för att nå ut med budskapet om barns rätt till utbildning.

16-åriga Irada Amadou var en av alla elever som drabbades när skolorna – liksom övriga samhället i västafrikanska Benin – stängde ner på grund av coronapandemin.

– Vi var väldigt rädda då, minns hon.

Irada och hennes kompisar började kalla den ofrivilliga ledigheten för "coronalovet", men det blev ett lov utan glädje. Bland tonåringarna fanns stor stress och oro, både för framtida möjligheter till utbildning och jobb och för familjens dagliga försörjning. En del familjer hade inte längre råd att köpa mat.

– Riset kostade mer än dubbelt så mycket som innan pandemin började, berättar Irada.

På radio hörde Irada och hennes familj Erikshjälpens lokala partner Dedras berätta om hur viktigt det är att alla barn får fortsätta sin utbildning när skolorna öppnar igen. Tack vare detta fick Irada återvända till skolan. Ett stort antal elever saknades dock, 60 procent av dem var tjejer. Många av dem hade börjat jobba. Andra hade blivit bortgifta.

– I detta område var flickors möjligheter att få utbilda sig begränsade redan innan coronakrisen. Pandemin har begränsat flickors möjligheter ännu mer, säger Fatimata Nabias Ouédraogo, regionansvarig för Erikshjälpens arbete i Västafrika.

För Aïcha Bagoudou, som är i gymnasieåldern, var det nära att "coronalovet" slutade med äktenskap.

– Coronaviruset har haft stor påverkan på människors liv i vår by. Jag är glad över att vara tillbaka i skolan, säger hon.

När skolorna stängde fick Aïcha jobb på en liten restaurang och en manlig restauranggäst började ge Aïcha dricks. Så småningom fick mannen

kontakt med Aïchas föräldrar och började hjälpa dem ekonomiskt – i utbyte mot att få gifta sig med Aïcha. Mannen var 43 år och hade sju barn sedan tidigare.

– Jag grät hela natten när jag fick reda på det och min mamma grät också, berättar Aïcha.

 Coronaviruset har haft stor påverkan på människors liv

Tack vare kvinnan som driver restaurangen fick Aïcha kontakt med Erikshjälpens partner som lyckades övertyga Aïchas föräldrar att inte gifta bort sin dotter. Mamman fick också stöd för att kunna hitta nya försörjningsmöjligheter.

Under 2020 jobbade Erikshjälpens lokala partner Dedras på flera olika sätt för att få både flickor och pojkar tillbaka till skolan och för att hindra barnarbete och barnäktenskap. Att öka föräldrars kunskap om barns rättigheter och värdet av utbildning har varit en viktig del, som bland annat har genomförts via radio. Påverkansarbete gentemot religiösa ledare och andra nyckelpersoner, som i sin tur kan påverka människor i sina byar, har varit en annan viktig del. Dedras har också hjälpt föräldrar att hitta nya vägar till försörjning. 150 föräldrar till tonårstjejer i det område där Irada och Aïcha bor har fått små startbidrag till verksamheter som hönsuppfödning eller tvåttillverkning.♥

Utbildning för alla

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet och en nyckel i kampen mot fattigdom. Ändå var det innan coronapandemin cirka 260 miljoner barn i världen som inte gick i skolan. Över hälften av dem var flickor. Ett av delmålen i FN:s globala mål 4, God utbildning för alla, innebär att skillnaderna mellan flickors och pojkars möjlighet att gå i skola ska vara avskaffade senast 2030.

I Erikshjälpens arbete för barns rätt till utbildning är flickor en prioriterad grupp, eftersom deras rättigheter ofta är mest eftersatta. Erikshjälpen arbetar också med att stärka familjers försörjningsmöjligheter så att de har råd att skicka alla barn till skolan, att skapa barnrättsgrupper i skolor och för att ge stöd till barn med särskilda behov av till exempel läxhjälp.

Ett hembesök räddade Yogesh liv

20 dagar efter födseln vägde Yogesh bara 1,5 kilo och hans tillstånd var mycket allvarligt. Tack vare Erikshjälpens partner Eficor fick han komma till Khandwa sjukhus för vård och hans mamma Janu fick lära sig om vikten av amning. Fyra månader senare vägde Yogesh 3,2 kilo och hade börjat må bättre och bättre.

I den del av Indien där Yogesh och hans familj bor är undernäring ett stort problem bland små barn. Här arbetar Erikshjälpens genom partnerorganisationen Eficor i ett projekt för att förbättra barn- och mödrahälsa, stärka barns rättigheter och ge familjer bättre möjligheter till försörjning. Projektet inleddes under 2019 och berör 111 byar i området Pandhana i Khandwa district.

Projektet har flera olika delar. En del handlar om gruppsamtal och samlingar med bland annat gravida kvinnor, tonårstjejer och ammande mammor där de får lära sig om och diskutera till exempel vilka fördelar som finns med att göra hälsokontroller under och efter graviditeten och att vaccinera sina barn.

En annan viktig del är hembesök och personliga möten, då Eficor:s personal träffar gravida kvinnor och nyblivna mammor. Det är vanligt att personalen då möter gravida kvinnor med exempelvis för låg nivå av järn i blodet som behöver hänvisas vidare till sjukvården, liksom barn med till exempel låg vikt, symptom på passivitet eller hög feber.

Det var vid ett sådant hembesök som Yogeshs tillstånd upptäcktes. Yogeshs familj bor i djungeln och håller sig oftast borta från byarna i området. Därför föddes Yogesh hemma, utan tillgång till vård. Yogeshs föräldrar gjorde det de trodde var det bästa för sin son, men de saknade rätt kunskap. De sökte inte vård och eftersom familjen bor i djungeln fick de inte några hembesök av hälsoarbetare eller någon representant från barnomsorgen i området.

När Eficor:s personal besökte familjen, då Yogesh var 22 dagar gammal, upptäckte de genast att läget var mycket allvarligt. Yogesh vägde alldeles för lite och var döende. Personalen försökte övertyga mamma Janu att ta sonen till sjukhus, men hon frågade vem som då skulle ta hand om de övriga tre barnen. Så småningom förstod hon dock hur allvarligt Yogeshs tillstånd var och hon bestämde sig för att lita på Eficor och följa med till sjukhus.

●● Vi är glada över att vår son växer och återhämtar sig

När Janu kom hem med Yogesh igen fick hon rådgivning och uppmuntran att amma Yogesh varannan timme. Tillsammans med medicin gjorde det att Yogesh började må bättre och öka i vikt.

– Vi är glada över att vår son växer och återhämtar sig, säger mamma Janu som också är tacksam för den hjälp och kunskap hon fått av Eficor – som var avgörande för Yogeshs liv. ♥

Fler barn ska få fylla fem

De första åren i livet har stor påverkan på ett barns framtid. Mer än 90 procent av barn som dör, dör innan de fyller fem år. Ett av delmålen i mål 3 i FN:s globala mål för hållbar utveckling är att inget barn under fem år ska dö av orsaker som kan förhindras.

I Erikshjälpens arbete för barns rätt till hälsa är barn under fem år en prioriterad grupp. Förutom att behandla och förebygga undernäring hos barn, arbetar vi för att säkra tillgången till rent vatten, lära familjer odla näringsrikt, möjliggöra vaccinerings och öka kunskapen om hygien, så att fler barn ska överleva sin femårsdag.

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

Bopha fick hjälp att ta sig hem

Bopha, 15 år, trodde att hon skulle få ett bra jobb. Istället blev hon såld, inlåst och tvingad till sex. Hon lyckades så småningom fly och fick hjälp och stöd av Erikshjälpens partner Chab Dai. Coronapandemin ledde till ökad fattigdom och utsatthet i många familjer under 2020 – vilket ökade risken för trafficking av barn.

För Bopha började allt när en granne tipsade hennes föräldrar om ett enkelt och välbetalt jobb i Kina. Bophas familj, från en fattig del av den kambodjanska landsbygden, litade på grannens ord.

– När fattigdomen är stor, handlar vardagen om överlevnad. Och när föräldrar inte är medvetna om att de skickar barn till jobb – i stan eller i ett annat land – som inte finns, då fortsätter de att skicka sina barn, säger Helen Sworn, grundare av organisationen Chab Dai i Kambodja som Erikshjälpens sedan tio år tillbaka samarbetar med i kampen mot trafficking.

Det fanns inget jobb för Bopha, hon hamnade istället i en mardröm. Två veckor efter ankomsten till Kina såldes hon till en man. Hon var inlåst i hans hus, fick inte tillräckligt att äta och tvingades göra allt som mannen ville. Mannen tog också hennes pass.

När Bophas föräldrar förstod att deras dotter blivit såld kontaktade de Chab Dai och fick hjälp att göra en polisanmälan. Tre månader senare lyckades Bopha fly. Tack vare stödet från Erikshjälpens och Chab Dai fick hon hjälp att ta sig hem till Kambodja, fick psykosocialt stöd, rehabilitering och rättslig hjälp.

I Sydostasien är trafficking ett stort och komplext problem, som drivs på av bland annat social ojämlikhet, fattigdom, kultur och ojämna maktbalans mellan könen. Situationerna där människor utnyttjas kan se olika ut, det kan vara i en klädfabrik eller någon annan typ av industri, på en bordell eller i tvångsäktenskap. Det som är gemensamt är att personerna som utnyttjas kontrolleras helt av någon

annan och förlorar möjligheten att göra egna val. I Kambodja är trafficking av flickor till Kina vanligt, eftersom den tidigare enbarnspolitikerna i Kina orsakat att det nu finns fler kinesiska män än kvinnor – och därför en stor efterfrågan på brudar från andra länder.

●● När människor är medvetna kan de börja vidta åtgärder

Erikshjälpens och Chab Dai arbetar med att hjälpa och upprätta barn som blivit utsatta för trafficking samt med flera olika insatser för att förebygga och minska riskerna för att barn ska utnyttjas. En viktig del är att öka medvetenheten om trafficking.

Varje år utbildar Chab Dai över 10 000 människor genom projekt i samhällen och byar. Att utbilda nyckelpersoner, som lärare och bychefer, är speciellt viktigt – om de förstår problemet med trafficking kan de sprida kunskapen vidare till många andra och vara drivande i att etablera lokala, sociala skyddsnet.

– När människor är medvetna om att trafficking sker börjar de också upptäcka det. Då kan de också börja vidta åtgärder för att skydda barnen i byn, säger Helen Sworn. ♥

Barn är inte handelsvaror

Över 40 miljoner vuxna och barn uppskattas i dag vara utsatta för människohandel eller någon annan form av slavliknande tillvaro. I FN:s globala mål 8 handlar delmålet 8.7 om att alla former av tvångsarbete, modernt slaveri, människohandel och barnarbete ska avskaffas.

För att stärka barns rätt till trygghet och skydd arbetar Erikshjälpen bland annat för att förebygga och motverka trafficking, barnarbete och barnäktenskap – samt ge stöd och rehabilitering till barn som utsatts. Erikshjälpen arbetar också med att stärka familjer och samhällen så att de bättre kan skydda barn från olika typer av övergrepp.

Matpaket räddade från svält

Coronapandemins lockdowns påverkade alla, men för de fattigaste blev restriktionerna som mest kännbara. Många daglönearbetare förlorade alla inkomstmöjligheter och familjer hamnade snabbt i akut fattigdom. Erikshjälpen gjorde, tillsammans med lokala partners, flera insatser för att stötta familjer som drabbats av pandemins konsekvenser.

I slutet av mars stängde samhället i Bangladesh ner, för att minska spridningen av coronaviruset. I de avlägsna distrikten Kurigram och Gaibandha i norra Bangladesh förlorade många familjer alla möjligheter till inkomst. När daglönare, egenföretagare och fiskare inte längre fick röra sig ute kunde de inte tjäna pengar och försörja sina familjer.

Eventuella besparingar och förråd tog snabbt slut, de lokala matmarknaderna stängde och nästa skörd var flera månader bort.

– Om matmarknaden skulle öppna igen har vi ändå inga pengar kvar att köpa mat för, sa en daglönare till Erikshjälpens lokala partner Friendship.

När Friendship undersökte situationen i området svarade 98 procent av de tillfrågade hushållen att bristen på mat var det största problemet och 85 procent svarade att de inte skulle ha råd att köpa mat även om matmarknaderna var öppna. Under sommaren förvärrades situationen ytterligare av den svåra översvämning som drabbade Bangladesh.

Erikshjälpen och Friendship gjorde en humanitär insats för att förse 2 100 hushåll, runt 8 400 människor, i Kurigram och Gaibandha med mat. Hushållen fick också hygienpaket med bland annat tvål och munskydd, samt information om hur man förbygger smittspridning. Parallellt arbetade Friendship för att minska riskerna för våld i hemmet och för att barnen i området i någon mån skulle kunna fortsätta sin skolgång trots att skolbyggnaderna var stängda.

Även i Indien ledde nedstängningen av samhället till att många fattiga familjer fick svårt med sin dagliga försörjning. När coronakrisen blev ett fak-

tum fanns inte längre jobb för de miljontals daglönearbetare som flyttat från landsbygden in till städerna – och därmed kunde de inte längre skicka hem pengar till sina familjer.

Elvaåriga Punam Kumari och hennes familj bor i Katihar District som ligger i Indiens fattigaste delstat. Vardagen har aldrig varit enkel för Punams familj, men när hennes pappa inte längre fick gå ut och arbeta blev läget mycket värre.

 Vi har kämpat för att få tag i mat

– De senaste tre månaderna har vi inte haft några inkomster i familjen och vi har kämpat för att få tag i mat. Nu har min familj fått mat- och hygienpaket, vilket är en stor hjälp, sa Punam.

2 329 familjer i Katihar District fick nödhjälp av Erikshjälpen och den lokala partnerorganisationen Eficor. I Katihar var det svårt för många människor att upprätthålla social distansering eller karantän, eftersom man bor tätt och flera generationer kan leva tillsammans. Därför var en mycket viktig del i Eficors arbete också att sprida kunskap om hygien och hur man kan skydda sig från coronaviruset. ♥

Fler exempel på humanitära insatser 2020

- Kraftiga regn orsakade översvämningar i västra Kenya under försommaren. På vissa platser hamnade hela byar under vatten. 1 000 hushåll fick stöd genom matpaket och andra förnödenheter, som dunkar och hinkar.
I juni gjordes även en insats i Uganda som också drabbades av kraftiga regn och en efterföljande storm.
- I Myanmar:s internflyktingläger i Kachin och Norra Shanstaten lever människor tätt och har mycket begränsad tillgång till vård. När coronapandemin var ett faktum gjordes en insats i lägren för att sprida kunskap om hur man kan minska risken för att smittas av eller sprida coronaviruset. Ett karantäncenter etablerades och mat- och hygienpaket distribuerades till de mest utsatta hushållen.
- I oktober drabbades Kambodja av svåra översvämningar. Erikshjälpen stöttade en insats med fokus på att öka tryggheten för barn. Nyckelpersoner i 60 lokalsamhällen fick utbildning om skydd av barn i krissituationer. De fick också stöd för att kunna mobilisera invånarna att återställa och reparera det i samhället som skadats av vattenmassorna. I insatsen fanns också delar som handlade om mattillgång och möjlighet till god hygien.

Krisens hjältar tog fram superkraften

Under 2020 gjorde coronakrisen barns vardag mer otrygg än någonsin. För Erikshjälpens partnerorganisationer runt om i världen blev det svårare – men också viktigare – att fortsätta finnas där för alla de barn som nu behövde dem som mest. Trots att en stor del av den planerade projektverksamheten fick sättas på paus, pausade inte engagemanget för barns rättigheter – snarare tvärtom.

”Även om många av våra partners haft svårigheter att bedriva sin vanliga verksamhet har de samtidigt visat ett enormt driv i att fortsätta i andra former. Alla har jobbat tillsammans under stor kreativitet”, säger Jessica Albertson, biträdande programchef på Erikshjälpen.

Louis Nanako, Dedras i Benin:

”Vår önskan är en värld utan covid-19, där varje barn har möjlighet att förverkliga sin dröm.”

När skolorna stängde i Benin ökade risken för flickor att bli bortgifta markant. Och med krav på social distansering minskade insynen och möjligheten att upptäcka planerade barnäktenskap för Erikshjälpens partnerorganisation Dedras. Louis Nanako och hans kollegor anpassade sitt arbete akut för att fortsatt kunna skydda barn i riskzonen. Man intensifierade arbetet med att skapa medvetenhet bland familjer i riskzonen men också via radiosändningar för att få ut budskapet brett. Man skapade också grupper på WhatsApp och Facebook med barnen i projektets barnklubbar och kamratstödgrupper för att den vägen kunna få information om våld och övergrepp och kunna vidta åtgärder för att skydda barn i riskzonen.

Scholastica Mutua, Nalala i Kenya:

”Många flickor har det väldigt svårt nu. Det blir en sak mindre för dem att oroa sig för.”

Mat eller mensskydd? Den prioriteringen ställdes många familjer i Kenya inför när coronakrisen påverkade deras möjlighet till försörjning. För många av landets flickor ledde krisen därmed till svårigheter att hantera sin menstruation på ett hygieniskt och säkert sätt. Scholastica Mutua möter normalt sett flickor i skolan för att utbilda om menstruation och sexuell hälsa. När Kenyas skolor stängde åkte hon istället runt bland hemmen för att utbilda flickor i mindre grupper och för att förse dem med mensskydd för kommande månader. På så sätt fick flickorna en sak mindre att oroa sig över i den svåra situationen.

Maria Moca, FCE i Rumänien:

”Vi hjälps åt via videosamtal tills läxorna är klara.”

Maria Moca arbetar bland romska barn och familjer i Margitha i västra Rumänien. Vanligtvis möter hon barnen regelbundet och utgör ett livsviktigt stöd både i deras skolarbete och socialt i deras hemförhållanden. Under coronakrisen har hon gjort allt hon kan för att fortsätta finnas där – men på distans. Genom dagliga videosamtal har hon hållit kontakten med föräldrarna och informerat dem om smittläget och vad de behöver göra för att skydda sig, exempelvis hur viktigt det är att sköta sin hygien för att hålla sig frisk. Hon har även hjälpt barnen med läxorna, så att de inte ska tappa för mycket fart i skolan.

Somaly Pich, M'lup Russey i Kambodja:

”Jag kan inte pausa mitt arbete och vänta tills viruset är borta. De här barnen behöver mig nu.”

I Kambodja är problematiken med barnhem stor och under coronakrisen har risken för barn att placeras på barnhem ökat markant, som en konsekvens av att fler familjer har fått svårt att försörja sig. I flera av de byar som Somaly Pich besökt består stora delar av befolkningen av migrantarbetare, som under coronakrisen återvänt hem helt utan möjlighet till försörjning. Somaly Pich har delat ut matpaket till familjer i akut behov av hjälp och samtidigt gett stöd och vägledning till föräldrar för att förmå dem att inte se barnhem som en lösning på situationen.

Ramesh Mandloi, Eficor i Indien:

”För daglönarna blev det en kamp att kunna försörja sina familjer.”

Ramesh Mandloi arbetar normalt sett med att lära barn om sina rättigheter och stötta kvinnor i självhjälpsgrupper till att bli självförsörjande. När 1,3 miljarder indier sattes i karantän för att stoppa spridningen av coronaviruset, tvingades miljoner migrantarbetare återvända från städerna till sina hembyar på landsbygden utan möjlighet till fortsatt försörjning. Då förändrades Ramesh Mandlois roll helt och han blev en viktig länk mellan den indiska regeringen och de allra fattigaste i landet. För trots att regeringen gav fattiga familjer rätt till gratis ris och linser, krävdes det samtidigt identitetshandlingar för att få ta del av maten – något många av de allra fattigaste saknar. Ramesh hjälpte inte bara familjer att ordna fram rätt handlingar utan levererade också mat ut till familjerna för att säkerställa att den verkligen skulle nå fram.

Opinion och påverkan för barns rättigheter

Erikshjälpen driver opinions- och påverkansarbete genom och tillsammans med lokala partnerorganisationer. Arbetet, som är grundat i barnkonventionen och de globala hållbarhetsmålen, sker också genom internationella nätverk och i samverkan med andra för att påverka beslutsfattare och institutionella aktörer. "Under 2020 kan vi se flera goda resultat som innebär att barns rättigheter stärkts", säger Erikshjälpens generalsekreterare Daniel Grahn.

Exempel på resultat under 2020:

Rätt till videosamtal för barn med frihetsberövade föräldrar

Solrosen är en verksamhet inom Räddningsmissionen som drivs i samverkan med Erikshjälpen och erbjuder stöd till barn med frihetsberövade föräldrar. När möjligheten att besöka anstalter och häkten stoppades under pandemin, drev Erikshjälpen och Räddningsmissionen tillsammans med organisationen BUFFF, barns rätt till videosamtal med frihetsberövade föräldrar. Som ett resultat av påtryckningarna infördes detta av Kriminalvården.

Rapport om situationen i Kachin

I rapporten "Children under threat", som tagits fram av Erikshjälpen tillsammans med lokala partnerorganisationer, lyftes den allvarliga situationen för barn i Kachin och norra Shanstaten i Myanmar fram. Resultaten visade att barnen blir utsatta för våld, sexuell exploatering, diskriminering och barnarbete och att över en fjärdedel av barnen känner hopplöshet. Erikshjälpen vill att de här barnens situation ska uppmärksammas av omvärlden och framhåller samtidigt vikten av att humanitära organisationer får tillträde att arbeta säkert i dessa områden.

Ökad budget för barnskydd i Kambodja och Burkina Faso

Erikshjälpens lokala partnerorganisationer i Kambodja och Burkina Faso har genom påverkansarbete drivit igenom frågor som stärker barns rätt till skydd. I Kambodja har regeringen till följd av påverkansarbetet beslutat att öronmärka pengar för arbete som stärker barns rätt till skydd.

I Burkina Faso har påverkansarbetet riktats mot 350 borgmästare. Som ett resultat av det krävs nu att alla kommunala utvecklingsplaner innehåller budgetdirektiv och aktiviteter för att främja arbetet för barnskydd, däribland frågor kopplade specifikt till flickors utsatthet.

Fler barn med funktionsvariationer får sina rättigheter tillgodosedda

I Belarus har barn med funktionsvariationer fått sina rättigheter stärkta genom det påverkansarbete som skett tillsammans med partnerorganisationen Levania. Genom att öka medvetenheten bland föräldrar till barn med funktionsvariationer kring vilka rättigheter de har, liksom vilka skyldigheter den belarusiska staten har, har fler föräldrar kunnat utkräva det stöd deras barn har rätt till. Ett stort antal barn med funktionsvariationer har till följd av det fått börja skolan för första gången och/eller fått rätt till anpassat stöd i utbildningen.

Erikshjälpen Framtidsverkstad

Inom det lokala projektet med områdesutveckling i Framtidsverkstaden i Helsingborg har unga getts en plattform att höja sina röster och lyssnas till. De har en podcast, dit de bjudit lokalpolitiker för att diskutera områdesutveckling och deltagit i lokala medier och lyft fram sina erfarenheter och förslag till lösningar framåt.

Barns rätt till en familj

Genom olika internationella nätverk har Erikshjälpen fortsatt driva frågan om problematiken kring barnhem och varför barn inte bör växa upp på institution. Fokus har också legat på att finansärer i Sverige och andra länder i väst ska ställa om sitt stöd till att stötta familjebaserade alternativ istället för barnhem.

Värdefullt besök på plats

Att se hur Erikshjälpens arbete får människor att inse sitt eget värde – det gjorde starkt intryck på Johan Fromell, ägare av Wikells byggberäkningar, när han som Företagspartner till Erikshjälpens besökte Etiopien i början av 2020.

– **Det krävs inte så stora medel** för att skapa stor förändring, men det krävs tid och uthållighet. Efter resan kan jag konstatera hur viktigt arbetet är och att vi som företag kan vara med och bidra, säger han.

Wikells byggberäkningar, med huvudkontor i Växjö, startade 1963 och skapar kalkylverktyg för bygg-, el- och VVS-branschen. När Johan Fromell köpte företaget för fem år sedan satte han upp flera olika mål. Ett av dem var att stötta barns utbildning, nationellt och internationellt.

– Vi ska inte bara vara till för våra kunder utan också för att den värld vi lever i ska bli lite bättre, på grund av att vårt företag finns. Att vara med och bidra tror jag också skapar en bra kultur på företaget.

Eftersom Johan sedan tidigare följde Erikshjälpens arbete kändes det naturligt att Wikells byggberäkningar blev Företagspartner till Erikshjälpens. I februari 2020 fick Johan själv se några av de projekt som Erikshjälpens tillsammans med lokala partnerorganisationer driver i Etiopien.

– Som företag är det enkelt att ge pengar till organisationer, men jag tycker att man också ska ställa krav på att få se verksamheten – men det ska ju inte kosta organisationen någonting. Det är viktigt att ta sig tid att se vad man som företag bidrar till.

I Etiopien besökte Johan Fromell bland annat insatser för barns utbildning och ett projekt som hjälper kvinnor att starta företag. Kvinnorna ingår i självhjälpsgrupper och kan ta mikrolån från gruppens sparade kapital. Projektet drivs på plats av Erikshjälpens partner Remember the Poorest Community.

– Alla projekt jag fick se var fantastiska på sitt sätt. Men det som etsade sig fast mest var mötet med kvinnorna som fått mikrolån. Kvinnorna berättade var de befann sig i livet nu jämfört med för fem år sedan och om den enorma skillnaden i sy-

nen på sig själva. Jag var så otroligt imponerad av det projektet, att man bygger människors självförtroende från att de känner sig värdelösa och inte kan påverka sin situation till att de ser ett värde i sig själva, kan försörja sina barn, har hopp om en bättre framtid och att de faktiskt kan vara med och påverka samhället, säger Johan Fromell. ♥

Vi är Företagspartner under 2020

Engagemanget växte i krisen

Volontärkollaps och stora utmaningar – men också enorm hängivenhet och vilja att hugga i för barnens bästa. Trots pandemin tappade Erikshjälpen Second Hands butiker endast fem procent av sin försäljning under 2020, jämfört med 2019 års resultat.

– **Engagemanget för Erikshjälpen** Second Hand är starkt i vanliga fall. Nu visar det sig att i tider som denna finns det lite till att plocka fram, säger Cathrine Kylesten, regionchef på Erikshjälpen Second Hand.

I princip från en dag till en annan förlorade Erikshjälpen Second Hands butiker en mycket stor del av sin personalstyrka, när alla medarbetare över 70 år eller som tillhör någon annan riskgrupp tvingades stanna hemma.

– I butikerna fanns en jättestor vilja att lösa situationen. De medarbetare som var kvar kämpade hårt och vi fick nya volontärer varje dag; studenter, korttidspermitterade och andra personer vars vanliga aktiviteter hade ställts in, säger Cathrine Kylesten.

En av de nya volontärerna var Carolina Carpvik, som hoppade in på möbelavdelningen i Jönköpingsbutiken. Hon jobbade tidigare som journalist men en omorganisation och personalnedskärning gjorde att hennes jobb försvann och hon var arbetsbefriad under uppsägningstiden.

– Jag hade bara hunnit vara hemma ett par veckor när jag hörde talas om volontärkollapsen på grund av att 70-plussarna måste vara hemma. Så jag hörde av mig till Erikshjälpen och sa att om jag kan hjälpa till så gör jag gärna det.

Hon var mer än välkommen. Som volontär fick Carolina Carpvik också se delar av verksamheten som hon inte funderat kring tidigare.

– Jag har insett storheten bakom kulisserna, att butiken är en viktig plats för människor som till exempel varit utbrända och behöver arbetsträna eller människor som av andra anledningar inte har full kapacitet att jobba. Den sociala nyttan som bu-

tikerna gör är fantastisk, säger hon.

I Örebrobutiken, där 80 procent av butikens ordinarie personalstyrka är pensionärer, ryckte kommunalråden Kenneth Handberg, Per-Åke Sörman och Marlene Jörhag in på klädsorteringen när planerade kommunala möten ställdes in på grund av coronapandemin.

– Vi kom fram till att om det är någon verksamhet som behöver hjälp så gör vi gärna en insats och vi fick snabbt kontakt med Erikshjälpen Second Hand, säger Kenneth Handberg, kommunstyrelsens ordförande i Örebro.

 Jag har insett storheten bakom kulisserna

Erikshjälpen Second Hands målsättning under 2020 var att hålla butikerna öppna, för att fortsatt kunna bidra till sociala och humanitära insatser för barn och familjer. Butikerna följde noggrant myndigheternas riktlinjer, vidtog åtgärder för att minska risken för smittspridning och var redo att snabbt agera om och när direktiv eller förutsättningar förändrades. Många kunder valde att fortsätta handla hos Erikshjälpen Second Hand och fler än någonsin valde också att handla digitalt. E-handeln secondhand.se ökade sin försäljning med 110 procent, jämfört med 2019. ♥

En ökad återanvändning

För att uppnå en hållbar utveckling krävs att vi förändrar våra konsumtionsmönster och vår resursförbrukning. FN:s globala mål, med delmålet 12.5, pekar också på att vi måste minska mängden avfall väsentligt – bland annat genom återanvändning. Ett av Erikshjälpen Second Hands syften är att bidra till en miljömässigt hållbar utveckling genom att främja och utveckla återanvändning av begagnade varor. Under 2020 har många konsumenter valt att handla mer hållbart, vilket inte minst har märkts genom att försäljningen av kläder ökat rejält i Erikshjälpen Second Hands butiker.

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

NÅGRA ORD OM

Målsättning och resultat

Erikshjälpen arbetar i fem regioner, samt i Sverige, för att barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd ska bli tillgodosedda. Här är några exempel på resultat som nåtts under 2020.

BARNS RÄTT TILL UTBILDNING - MALI

SITUATION I LANDET

ERIKSHJÄLPENS MÅL

VÅRA RESULTAT 2020

På grund av det rådande säkerhetsläget lever många barn i otrygga situationer. De saknar ofta tillgång till åldersanpassad information, som kan hjälpa dem att förstå sin vardag och även ge dem kunskaper kring säkerhet och hälsa.

Flickor och pojkar har kunskap för att agera på ett sätt som främjar deras rätt till säker, kvalitativ utbildning även i en krisituation.

- På intensivskolorna har eleverna fått åldersanpassad information. Personalen har fått utbildning kring hur de bäst ska informera barn om ämnen som könsdiskriminering, hur man minskar risken att bli smittad av covid-19 och hur man kan skydda sig från extremism.

1,2 miljoner barn i skolåldern går inte i skolan, trots att varje barn har rätt till utbildning. Det svåra säkerhetsläget i flera regioner i Mali har tvingat hundratusentals barn att sluta skolan i förtid. När barn inte går i skolan ökar risken för övergrepp, barnarbete, barnäktenskap eller att de ska rekryteras till väpnade grupper.

Att stötta myndigheterna, som har den legala skyldigheten att förse barn med kvalitativ utbildning, för att kunna möta de utbildningsbehov som finns, även för barn som påverkas av konflikter och kriser.

- Under läsåret 2019-2020 har 60 intensivskolor, så kallade speed schools, drivits i flera regioner.
- 1 586 barn som aldrig fått börja skolan eller som tvingats hoppa av tidigt har fått möjlighet att läsa ikapp den skolgång de missat. Efter nio månaders intensivskola kunde 1 535 elever flytta över till vanliga klasser.

I de konflikttrabbade regionerna i Mali är var sjätte skola stängd, på grund av att de förstörts eller ockuperats av väpnade grupper. På många platser är det farligt för barnen att gå själva till skolan. Runt 600 lärare har lämnat sina jobb på grund av otryggheten.

Lokalsamhällen kräver barns rätt till utbildning och främjar både flickors och pojkars skolgång.

- Lokala kommittéer, kopplade till intensivskolorna, har varit aktiva för att mobilisera och upplysa alla i samhället om barns rätt till utbildning.
- Elever utan födelsebevis har fått hjälp att skaffa det. När barnen är registrerade får deras föräldrar större möjlighet att kräva till exempel skolgång.

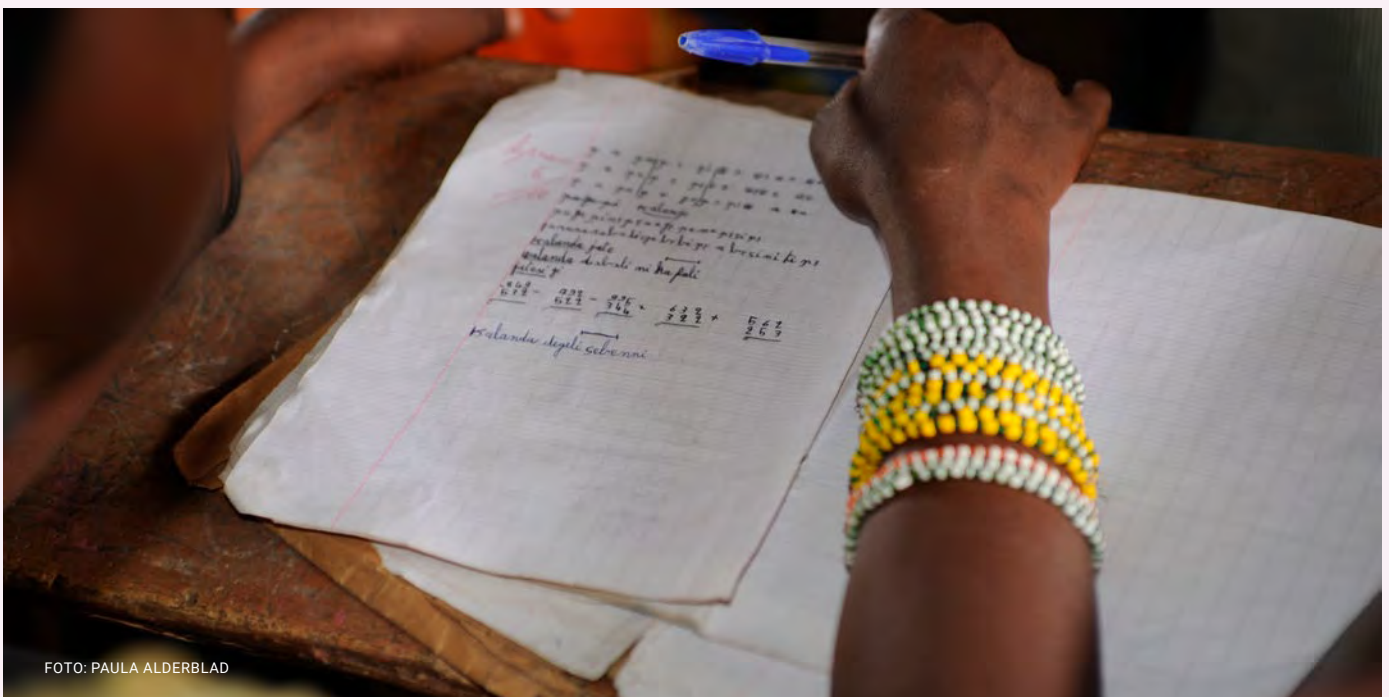

FOTO: PAULA ALDERBLAD

FOTO: ÅSA DAHLGREN

BARNS RÄTT TILL MENINGSFULL FRITID - SVERIGE

SITUATION I LANDET

Barns tillgång till kvalitativ utbildning och meningsfulla fritidsaktiviteter avgörs ofta av var någonstans de bor. I socioekonomiskt underprivilegierade områden har barn inte jämlika uppväxtvillkor. Både utbildning och bra fritidssysselsättning är fundamentala för barns personliga utveckling och en nyckel för att bekämpa fattigdom och ojämlikhet. Forskning visar att barn som deltar i organiserade fritidsaktiviteter når bättre skolresultat. Meningsfulla fritidsaktiviteter kan stärka barns kapacitet att göra sina röster hörda, vilket bidrar till känslan av sammanhang och ökad framtidstro.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Barn får möjlighet att ta initiativ och använda sin kapacitet för att vara förändringsaktörer som påverkar både sin fritid och samhället.

Beslutsfattare lyssnar in, inkluderar och tar barn på allvar i beslutsprocesser som rör barn.

Vårdnadshavare och andra vuxna är delaktiga i barns vardag, fritid och utveckling och främjar barns delaktighet i samhällslivet.

VÅRA RESULTAT 2020

På Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg har:

- barn och ungdomar fått testa olika aktiviteter och hitta nya fritidsintressen.
- workshops bidragit till ökad självkänsla och självförtroende.
- läxhjälp erbjudits på ungdomars eget initiativ.
- framtidsverkstadens unga blivit förebilder för andra unga.
- De har också synts i media och blivit ambassadörer för sitt område.

Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg har:

- besökts av politiker och beslutsfattare som fått ta del av barns perspektiv i området.
- startat en egen podcast där ungas röster lyfts. Ungdomarna som startat podcasten diskuterar olika ämnen kopplade till mänskliga rättigheter diskuteras. Beslutsfattare har bjudits in för att delta i podcasten.

Genom Erikshjälpen Framtidsverkstad i Helsingborg:

- får barn och ungdomar trygga, vuxna förebilder.
- startade under 2020 gratis basketträning för barn, i samarbete med lokala aktörer. När pandemin går in i en lugnare fas finns fler aktiviteter planerade.
- har samlingar med olika inbjudna förebilder arrangerats på den lokala skolan. Fler elever vågar nu drömma om och engagera sig i sin framtid.

BARNS RÄTT TILL HÄLSA - KENYA

SITUATION I LANDET

Tillgången till vård är fortfarande mycket låg bland boskapsskötande grupper. Det beror främst på befolkningens nomadiska livsstil men också på det dåligt utbyggda vägnätet i dessa geografiska områden.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Barn har möjlighet att påverka sin tillgång till hälsa och kan få hälsoinformation, vård av god kvalitet och utifrån det goda hälsoförhållanden.

VÅRA RESULTAT 2020

- I regionen Turkana har Erikshjälpens partnerorganisationer genom stöd till lokala hälsokliniker möjliggjort vaccinerings av över 1 000 barn. Vaccinationerna genomförs enligt Världshälsoorganisationens, WHO:s, riktlinjer och hittills har drygt 500 barn fullföljt hela vaccinationsprogrammet. 2 626 barn har avmaskats och 325 barn har fått vitamintillskott för ett ökat immunförsvar.
- Innan läsåret avbröts till följd av coronapandemin hölls utbildningar mot kvinnlig könsstympning för 212 barn på tre skolor.
- 558 flickor har fått utbildning i sexuell reproduktiv hälsa och försetts med hygienkit för att kunna hantera sin menstruation. 85 offentliga handtvätsstationer har tillhandahållits för att förebygga spridningen av covid-19. Dessutom har 7 441 patienter fått grundläggande hälsovård vid en fast klinik samt vid mobila kliniker. Det är en ökning med 138 procent jämfört med 2019.

Negativ kulturell praxis inom boskapsskötande grupper, som kvinnlig könsstympning, tidiga äktenskap och tonårsgraviteter, hämmar barns möjligheter att tillgodogöra sig sin rätt till hälsa.

Mydigheter och beslutsfattare tar sitt ansvar att tillhandahålla hälsoinformation och kvalitativt mödra- och barnhälsovård till mödrar och barn i boskapsskötande och nomadiserande samhällen.

- Kvinnlig könsstympning och tidiga äktenskap har adresserats genom en rad insatser inom samhällena. Över 4 000 personer har nåtts genom 104 aktiviteter som genomförts av Erikshjälpens partnerorganisationer.
- Lokalsamhällena har mobiliserats i frågan genom diskussioner och dialoger mellan lokala ledare och byinvånare som initierats av Erikshjälpens partnerorganisationer i syfte att öka medvetenheten om praxisens skadliga effekter på barn.

Decentralisering i Kenya har inneburit flera förbättringar när det gäller tillgången till hälsovård, bland annat genom gratis mödravård på allmänna hälsokliniker. Utvecklingen ser dock väldigt olika ut i olika regioner. I flera samhällen som domineras av nomadiserande boskapsskötsel som Turkana, har invånarna fortfarande väldigt långt till närmaste vårdinrättning.

Vårdgivare, religiösa ledare, samhällsledare och civilsamhället i Kenya uppfyller sin skyldighet att tillhandahålla hälsoinformation och god barn- och mödrahälsovård i boskapsskötande och nomadiserande samhällen för att främja barn och mödrars hälsa.

- Lokala hälsovolontärer har genomfört 11 843 hembesök för att säkerställa att familjerna nåtts av hälsoinformation och känner till vart de ska vända sig vid behov av vård.
- 1 585 remisser till hälsokliniker har gjorts av hälsovolontärerna.
- Hälsovolontärerna har också varit engagerade i att sprida information om hygien och riktlinjer för att minska smittspridningen av covid-19.

FOTO: OSKAR SWERLANDER

BARN RÄTT TILL TRYGGHET OCH SKYDD – BELARUS

SITUATION I LANDET

Institutionsvård är fortfarande den vanligaste lösningen för barn i utsatta situationer, barn med funktionsvariationer eller barn som är i konflikt med lagen. På de ganska slutna institutionerna kränks barns rättigheter och de har mycket begränsade möjligheter att göra sina röster hörda och påverka sin situation.

Myndigheterna gör mycket små framsteg mot av-institutionalisering och övergång till familjebaserad vård.

ERIKSHJÄLPENS MÅL

Utsatta grupper av barn skyddas från övergrepp, vanvård och utnyttjande. Barn är medvetna om sina rättigheter, vet hur och var de ska rapportera och delta i att förebygga övergrepp.

Myndigheter och beslutsfattare känner till sina skyldigheter att säkerställa barns skydd. De är aktiva i rehabiliterings- och familjeintegrationsprocesser och verkar aktivt för att säkerställa en återintegrering av barnen i samhället.

VÅRA RESULTAT 2019

- Barn på nio institutioner och 50 rehabiliteringscenter har fått grundläggande kunskaper om barns rättigheter genom ett brädspel som utvecklats inom det projekt Erikshjälpen stödjer. Brädspelen kombinerar lek med pedagogik och är anpassat genom olika svårighetsgrader för att passa barn med olika kognitiva förmågor.
- Det material som tagits fram inom projektet används på institutionerna; affischer om barns rättigheter får hänga upp på väggarna, lektioner om barns rättigheter hålls liksom seminarier på samma tema för personalen på institutionerna. Det finns tydliga tecken på att personalens inställning till barnen förändrats; de har börjat kalla barn vid sina namn, be om deras åsikt och ta hänsyn till deras önskemål.
- Nationella och regionala myndigheter har sagt ja till att verka för en avinstitutionalisering. Ändringar i lagstiftningen har gjorts för att förhindra institutionalisering av barn med funktionsvariationer och handlingsplaner har tagits fram för att utveckla en familjebaserad vård.

Det saknas system för att övervaka övergrepp mot barn på institutioner.

Lärare, vårdgivare och civilsamhället i Belarus arbetar för att säkerställa skydd och förebygga övergrepp. De är välinformerade om sina skyldigheter och visar en vilja att samarbeta med varje enskilt barn och dess föräldrar.

- 24 lärare på institutioner har utbildats i att integrera principer om mänskliga rättigheter vid institutionerna. De har tagit fram en handbok för utbildning om barns rättigheter för yrkesverksamma vilket underlättat kompetensutvecklingen bland deras kollegor.

Ungdomsrättsystemet är fortfarande fokuserat på straff snarare än rehabilitering. Inga specialiserade ungdomsdomstolar är ännu etablerade.

Aktörer inom civilsamhället bidrar till framgångsrik rehabilitering och återanpassning av barn i strid med lagen.

- 175 tonåringar i konflikt med lagen har fått vara delaktiga i framtagandet och genomförandet av sina återintegreringsplaner i samhället. De har lärt sig att identifiera risker och möjligheter för sig själva och sätta upp mål för att förverkliga sina möjligheter.
- Mer än 190 ungdomar har erbjudits möjlighet att få stöd av en kontaktperson. 85 av dem har kontinuerlig kontakt med sina kontaktpersoner genom brev, video- och telefonsamtal. De får, förutom känslomässig stöd, stöd att välja ett yrke, fortsätta sin gymnasieutbildning och förbättra relationen med syskon och övrig familj.

Förvaltning

ERIKSHJÄLPENS STYRELSE

Anna Lönn
Lundbäck (ordf)

Michael
Kihlström

Daniel
Skoghäll

Annette
Sandwall

Rosemarie
Segersson

Jonas
Sandwall

Cecilia
Magnusson

Henrik
Törnqvist

Tobias
Nilsson

Erikshjälpens styrelse

Styrelsen ansvarar för organisation och förvaltning av Erikshjälpens verksamhet. Styrelsen utgjordes under 2020 av nio ordinarie ledamöter. Under året har styrelsen haft fem sammanträden.

Anna Lönn Lundbäck

Ordförande. Bor i Göteborg. Tidigare ledamot i styrelsen Erikshjälpens Second Hand. Socionomexamen och en filosofie magisterexamen (degree of master of science in social work). Regionchef för Byggföretagen i väst.

Michael Kihlström

Förste vice ordförande. Bor i Hjo. Arbetar som politisk sekreterare i Västra Götalandsregionen.

Daniel Skoghäll

Andre vice ordförande. Bor i Göteborg. Arbetande styrelseordförande i Ikano Bostad.

Annette Sandwall

Ordinarie ledamot. Bosatt i Göteborg. Fil. Kand med magister i Afrika och internationellt utvecklingsarbete. Projektledare och grundare av den ideella organisationen AEH Foundation.

Rosemarie Segersson

Ordinarie ledamot. Bosatt i Ånaryd utanför Gränna. Arbetar som rektor på Öxnehaga skolorråde.

Jonas Sandwall

Ordinarie ledamot. Bosatt i Ljungskile. Varumärkes- och kommunikationsstrateg. Jobbar även som musiker och artist.

Cecilia Magnusson

Ordinarie ledamot. Bosatt i Jönköping. Infektionsläkare på Ryhov. Arbetat ideellt som jeepåkare i Kenya.

Henrik Törnqvist

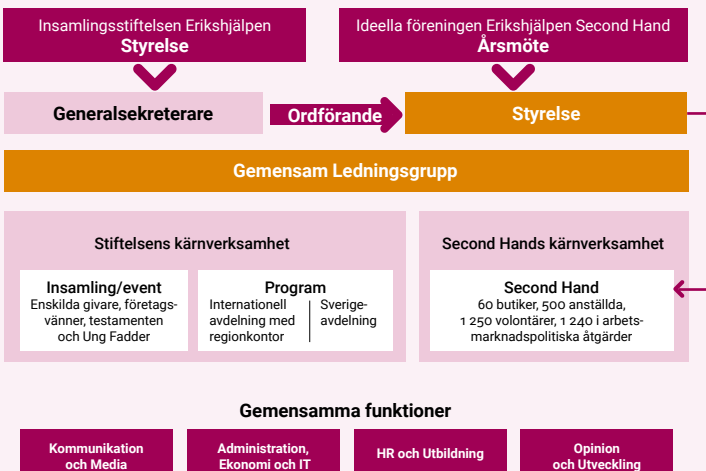
Ordinarie ledamot. Bosatt i Göteborg. Församlingsherde i Bergsjöns församling i Nylöse pastorat.

Tobias Nilsson

Ordinarie ledamot. Bor i Lerum. Doktorsexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet. Biträdande sjukhusdirektör vid Sjukhusen i väster, Västra Götalandsregionen.

Erikshjälpens organisation

Under 2020 hade Erikshjälpens 46 årsanställda i Sverige. Kontoren finns på de småländska orterna Holsbybrunn och Huskvarna. Totalt under 2020 var 15 personer anställda på regionkontoren. Regionkontor finns i Ouagadougou i Burkina Faso, Kampala i Uganda, Phnom Penh i Kambodja och Cluj i Rumänien.

Valberedning: Bengt Swerlander, Vrigstad (sammankallande), Cecilia Hjort Attefall, Jönköping och Thomas Strand, Vaggeryd.

Revisorer: Mats Angslycke, PwC Jönköping, auktoriserad revisor, och Leif Göransson, PwC Jönköping, auktoriserad revisor.

Gemensam Ledningsgrupp: Utses av generalsekreteraren och är operativt ansvarig för organisationen. Under 2020 utgjordes den

gemensamma ledningsgruppen, utöver generalsekreterare Daniel Grahn, av: **Anette Alm Gustafsson**, verkställande chef Erikshjälpens Second Hand **Peter Toftgård**, programchef internationellt **Annica Ekberg**, kommunikations- och insamlingschef **Birgitta Johansson**, programchef Sverige **Mia Clewemar Lindqvist**, HR-chef **Tomas Jönsson**, chef för administration och ekonomi

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och generalsekretären för Erikshjälpen, organisationsnummer 827500-4789, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2020, Erikshjälpens 74:e verksamhetsår.

Det fullständiga namnet är ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet. Efterföljande ekonomisk redovisning innefattar enbart Insamlingsstiftelsen farbror Eriks Barn- och hjälpverksamhet där föreningen Erikshjälpen Second Hand inte ingår. I förvaltningsberättelsen beskrivs även Erikshjälpens second hand-verksamhet. Denna drivs i egen juridisk person under Erikshjälpens varumärke.

Erikshjälpen bekämpar fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter. Verksamheten vilar på en tredelad värdegrund: Eriks anda, en kristen människosyn samt FN:s konvention om barnets rättigheter.

I grund och botten handlar vår vision om att ge barn och familjer framtidstro, livsglädje och hopp. Vi vill skapa förutsättningar för en bättre morgondag där barn aldrig ska behöva leva i fattigdom och/eller utanförskap. Barnen hör hemma i värmen, omgivna av kärlek och omtanke.

Erikshjälpen vill uppmuntra och stötta, ibland kräva och begära, att barn ska få vara barn, med de bästa möjliga förutsättningarna att växa upp och bygga ett gott samhälle.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Strategi

Erikshjälpens styrka är en kombination av mikro och makro, lokalt och globalt. Varje enskilt barn är viktigt och förtjänar de bästa förutsättningar för att utveckla sina unika talanger och egenskaper. Gång på gång ser vi att barns växtkraft är enorm om de får rätt förutsättningar. Vi organiserar barn- och ungdomsgrupper i våra projektländer där barnen själva tillsammans fattar modiga beslut och påverkar sin omgivning.

Samtidigt som vi och våra partners ser till varje enskild individ vill vi också skapa strukturell förändring. Vi söker upp makthavare och beslutsfattare, från bychefer till höga ministrar. I många fall har länder ställt sig bakom FN:s barnkonvention och vårt uppdrag blir att påminna dem om deras ansvar. Ibland är processen enkel, ibland krävs hårt arbete för att ändra lagar och system så att de sätter stopp för övergrepp och utnyttjande av barn.

Erikshjälpen uppskattas för sitt lyhörda och förankrade arbetssätt. Våra partners talar med värme om goda relationer och hur vi arbetar tillsammans. Detta är en viktig återkoppling.

Sedan några år har Erikshjälpen ett nytt mål- och resultatramverk som ännu tydligare än tidigare bygger på förändringsteorin som beskrivs ovan. För varje tematiskt område; rätt till utbildning och fritid, rätt till hälsa samt rätt till trygghet och skydd, har Erikshjälpen definierat önskvärda

resultat på tre nivåer. Första nivån gäller barns egna möjligheter att ha inflytande över och tillgång till sina rättigheter. Den andra nivån visar hur väl legala skyldighetsbärare lever upp till sitt ansvar. Den tredje berör familjers, föreningars och andra moraliska skyldighetsbärares roll.

Det globala mål- och resultatramverket ligger till grund för regelbundna uppdateringar av de landstrategier som styr arbetet i Erikshjälpens programländer. För varje land finns en kontextanpassad resultatmatris som bygger på det övergripande ramverket.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

År 2018 blev ett bakslag efter Erikshjälpens hittills starkaste år 2017. 2019 blev ett år av återhämtning och 2020 budgeterade vi för en stark comeback. Januari och februari visade på rekordförsäljning i våra second hand-butiker. Men runt hörnet väntade en av de svåraste perioderna i mannaminne, en världsvid pandemi som skulle komma att lamslå allt och alla.

När vi som alla andra, i mars månad, samlades till regelbundna krismöten var osäkerheten inledningsvis stor. Först och främst hade vi att hantera medarbetares säkerhet och risken för smittspridning. Såväl i Sverige som i våra femton övriga programländer. I början fanns det en stor osäkerhet. Det som först kändes lite udda, att jobba hemifrån, blev så småningom till en vardag.

Oron var dock större för hur vår programverksamhet skulle klara sig när flera länder stängde ner. När barn inte fick komma till skolan, när risken för tvångs gifte och barnäktenskap ökade, liksom våld i hemmen. Hur skulle vi och våra partners kunna ställa om vårt arbete för att fortsätta bistå barn och unga? Också finansieringen riskerade att drabbas. Skulle våra gåvogivare fortsätta ge, skulle vi kunna möta våra understödjare till event och konserter? Skulle vi kunna hålla våra butiker öppna när merparten av våra volontärer är över 70 år och fanns i riskgruppen?

Vi jobbade på flera fronter, med olika scenarier och konsekvensanalyser för att skapa aktiviteter och handlingsutrymme. När vissa arbetsuppgifter inte kunde utträttas hamnade vi i ett

läge där vi blev berättigade till statligt stöd för korttidsarbete. Vi förhandlade med butikernas hyresvärdar, sparade på kostnader och bromsade all planerad rekrytering.

Hela ledningen var engagerad liksom varje medarbetare. Vi ställde om vårt programarbete, i Sverige och internationellt. När barn inte kunde träffas i grupper fick stödet bli mer individuellt. I ett antal fall har vi också kunnat bidra med humanitära insatser.

Kommunikations- och Insamlingsavdelningen har jobbat oerhört hårt under året. Å ena sidan har man haft all krishantering att kommunicera kring, både internt och externt. Å andra sidan har man varit tvungen att tänka om kring insamling, kampanjer och event. Trots detta har vi i stort sett lyckats upprätthålla nivåerna på intäkterna. Vi måste också konstatera att vi fått in mer testamenten än budgeterat. Och sådant kan man ju aldrig riktigt förutse.

I butikerna minskade vi kundtäteten men ökade i stället öppetiderna. När inte de äldre medarbetarna kunde jobba engagerades andra volontärer. Med något enstaka undantag har alla butiker varit öppna hela året.

Summa summarum: nöden är uppfinningarnas moder och 2020 går till historien som ett år av heroiska insatser i hela organisationen. Och när vi sammanfattar året har vi inte bara överlevt, utan även rustats för framtiden. Vi har lyckats anpassa verksamheterna och hålla fokus på vårt grunduppdrag, att bekämpa fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter.

Internationellt arbete

Det internationella arbetet har under året varit starkt präglad av covid-19. Det är inte sjukdomen som sådan som har fått störst konsekvenser utan de åtgärder och nedstängningar som regeringarna i våra programländer har genomfört. Skolor har stängt ner, vaccinationskampanjer har fått ställas in och påverkansaktiviteter som samlar mycket folk har fått modifieras. Detta har ställt stora krav på omställning på Erikshjälpen, och framför allt på implementerande partnerorganisationer. Med facit i hand kan vi konstatera att det allra mesta av Erikshjälpens internationella arbete trots allt har kunnat genomföras, om

Insamlade medel	35%
Second Hand	13%
SMR	28%
PostkodLotteriet, Världens Barn, Radiohjälpen mm	20%
Övriga intäkter (bl a reavinst värdepapper)	4%

Intäkter 2020

(miljoner kr)

Regelbundna gåvor	25,8
Testamenten	14,6
Minnes- och högtidsgåvor	1,3
Övriga gåvor	7,2
Erikshjälpen	
Second Hand Butiker	17,5
SMR	39,7
PostkodLotteriet basstöd inklusive extra corona-stöd	16,5
Radiohjälpen inkl	
Världens Barn	6,4
Övriga bidrag (Postkod-Lotteriet Specialprojekt)	5,1
Övriga intäkter	5,8
Totalt	139,9

Erikshjälpen har ett 90-konto som garanterar att gåvorna används på rätt sätt. Verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll som tillåter att högst 25 procent används till insamling och administration. Erikshjälpens omkostnader är låga. Under 2020 uppgick administrationskostnaderna till 5 procent och insamlingskostnaderna till 5 procent av de totala intäkterna.

än i lite annorlunda former än planerat. Pandemin har också orsakat en viss förskjutning från långsiktigt rättighetsarbete till humanitär hjälp.

Erikshjälpens internationella arbete omfattar totalt 15 länder, 4 regionkontor, cirka 60 samarbetspartner och ett hundratal projekt. Under året har de sista förberedelserna gjorts för en ny organisationsstruktur som trädde i kraft från januari 2021. Den nya strukturen ger mer ansvar till regionkontoren för det operativa arbetet och huvudkontoret får en mer stödjande och kvalitetssäkrande funktion.

Den kontext som Erikshjälpen arbetar i förändras kontinuerligt. Därför måste organisationen ständigt arbeta med lärande. Erikshjälpen arbetar i ett antal svaga och konflikttrubbade stater vilket gör att riskbedömning och förmåga till omställning av arbetet blir allt viktigare. Även klimatförändringar drabbar Erikshjälpens programländer hårt och allt fler projekt måste arbeta med metoder för katastrofriskreducering och resiliens. I allt detta arbete är barnen i fokus för vårt arbete och barnen har också ett viktigt bidrag att ge i planering och genomförande av arbetet.

Arbete i Sverige

Vårt områdesutvecklingsarbete inom konceptet Erikshjälpen Framtidsverkstad där vi, med våra second hand-butiker som plattform, bygger lokala samarbeten och gör sociala insatser för integration med barn och familjer i centrum, har utvecklats vidare. Ett utvärderingsföretag följer den första Framtidsverkstaden som startade 2019 i Helsingborg. I ett PM bekräftar de att Erikshjälpen Framtidsverkstad är en lyckad satsning och ett framgångsrikt koncept som är värt att vidareutveckla. Utvärderarna skriver bland annat att projektets relevans i området framstår som tydlig och att projektets inkluderande och samverkande metod är en framgångsfaktor, som redan nu fått positiva konsekvenser på såväl individ- som områdesnivå. Under året har verksamhet på två nya orter påbörjats. En Framtidsverkstad i Motala startades upp under hösten med kommunen som samverkanspart och i Uppsala startades en kartläggning med medel via Kavilifonden som även finansierar insatsen i Helsingborg. Genom kartläggningarna identifieras lokala behovsområden. Med målgruppens delaktighet vill vi ta till vara potential och stärka både barn och familjer. Projektledarna för de lokala Framtidsverkstadena är en del av Erikshjälpens Sverigeavdelning. Erfarenhetsutbyte mellan Sverigeavdelningens olika koncept och metoder för barn i utsatta livssituationer ser vi som en viktig tillgång i vårt arbete för områdesutveckling.

Restriktioner under året på grund av pandemin har gjort att varje verksamhet fått anpassas. FFA Global, ett fotbollsprojekt för integration och personlig utveckling har fått ställa in sin årliga Summer Camp och under vinterperioden har träningar fått ställas in. Solrosmodellen, ett arbete för att stärka barn med en anhörig frihetsberövad har trots pandemin funnit vägar att möta målgruppen. Våra kunskapspridande metoder har under året prioriterat digital utveckling för både möten och material. Vi ser att vi, trots pandemin, har kunnat anpassa stor del av verksamheten och kunnat arbeta vidare mot våra uppställda mål.

KOMMUNIKATION, INSAMLING OCH OPINION

Under 2020 har Erikshjälpens kommunikation och insamling handlat mycket om att ställa om och våga tänka nytt. Under våren lanserades en stor kampanj för barnrättsorganisationen "Ge superkraft till krisens hjältar". Målet var att samla in pengar och stärka varumärket genom att lyfta konkreta exempel på hur Erikshjälpens arbete gör skillnad för barn i krisen; lyfta barnens situation och visa på Erikshjälpens närvaro. Under sommaren lanserades en hunger- och svältkampanj med fokus på humanitära insatser och insamling.

På grund av covid-19 har det inte gått att genomföra fysiska event, festivaler och konferenser. Inflödet av nya, månatliga givare har därför påverkats starkt. Under ett normalår genomförs cirka 180 fysiska event, jämfört med 2020 då endast 14 event gick att genomföra. Digitala event har arrangerats, men tyvärr har de inte genererat så många nya avtalsgivare. För att hålla uppe resultatet på regelbundna gåvor har telemarketingkampanjer genomförts. En lyckad satsning som har bidragit till ökade intäkter. Vi har under året sett en tendens till ökat antal avslut, som till viss del beror på samhällsekonomin och corona. Om Erikshjälpen inte kan ha några event med värnningmöjligheter under kommande år kommer det ge negativ effekt, inte bara för 2020 års siffror utan även för insamling på längre sikt.

Det har varit svårt att vårda relationerna med befintliga företagspartners, men också möjligheten till nya samarbeten. Bearbetning har till stor del skett via telefon, men upplevelsen är att många företag har haft en svår ekonomisk sits på grund av covid-19.

Julkampanjen "Barn får inte alltid vad de önskar sig" marknadsfördes och totalt samlades 1 825 000 kronor in till arbetet mot trafficking i Kambodja. I samband med julkampanjen deltog second hand-butikerna i en "runda upp"-kampanj som inbringade omkring 160 000 kronor till barnrättsorganisationen. Sex digitala julkonserter arrangerades som tillsammans fick in drygt 440 000 kronor.

Fyra nummer av Erikshjälpens tidning har producerats enligt plan och innehållet och strukturen på webbplatsen www.erikshjalpen.se har setts över.

Ett stort varumärkesarbete startade under hösten. Sex undersökningar genomfördes och resultaten och vägval framåt har sammanställts. Arbetet ska vara klart till våren 2021.

Under året har Erikshjälpen släppt sin första externa rapport "Children under threat", som tagits fram tillsammans med lokala partnerorganisationer. Rapporten lyfte fram barnens allvarliga situation i Kachin och norra Shanstaten i Myanmar.

I december medverkade Erikshjälpen i Musikhjälpen och fick möjlighet att lyfta Friendship och Erikshjälpens arbete för att förändra hälsosituationen i delar av Bangladesh.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Verksamheten finansieras framför allt genom gåvor från enskilda givare, företag, överskottet från Erikshjälpen Second Hand och institutionella medel från Sida via Svenska Missionsrådet. Andra viktiga bidragsgivare är Radiohjälpen, Världens Barn-kam-

Flerårsjämförelser

	2020	2019	2018	2017	2016
Totala intäkter Tkr inkl finansiella intäkter	139 875	136 027	142 748	150 438	148 763*
Ändamålskostnader/ totala intäkter %	81	84	93	90	88*
Insamlingskostnader/ totala intäkter %	5	5	6	7	6
Administrationskostnader/ totala intäkter %	5	5	5	6	6

* Den momscompensation om 18,9 miljoner kronor som erhållits från FRIL betraktas som jämförelsestörande post och exkluderas därför i flerårsjämförelse och diagram.

panjen och Postkodlotteriet. Att Erikshjälpen har så många olika finansieringskällor bidrar till att skapa en stabil ekonomisk situation med stora möjligheter för organisationen att planera och prioritera insatser. Fördelningen av intäkterna ger också stor frihet att disponera Erikshjälpens medel utan att vara beroende eller styrd av någon enskild finansör. Erikshjälpens totala intäkter verksamhetsåret 2020 blev 140 miljoner kronor. Privatpersoner är den största och viktigaste givargruppen. Det regelbundna givandet från denna grupp, via bland annat olika typer av fadderskap och månadsgivande, ligger på samma nivå som föregående år.

Stiftelsen redovisar ett överskott på 13,5 miljoner. Budgeterat överskott för 2020 var 0,3 miljoner.

Den positiva differensen beror främst på ökade testamenten som erhöles i slutet av året. Verksamheten för 2020 planerades och genomfördes utifrån de intäkter som budgeterats för året. 81 procent av intäkterna (inklusive testamenten) har gått till ändamålet.

Erikshjälpens styrelse har fastställt riktlinjer för stiftelsens kapitalförvaltning och placeringsetiska regler. Stiftelsen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med stiftelsens grundläggande värderingar. Erikshjälpen väljer placeringar i börsnoterade företag och aktiefonder som arbetar på ett trovärdigt sätt med miljö och klimat, mänskliga rättigheter, rättvisa arbetsvillkor och affärsetik. Erikshjälpen väljer bort placeringar i verksamheter som kränker internationella normer och som har koppling till vapen, krigsmateriel, alkohol, tobak, spel och pornografi och fossila bränslen. En placeringskommitté övervakar den löpande förvaltningen och ansvarar för den strategiska och etiska inriktningen. För den löpande förvaltningen anlitar Erikshjälpen flera externa förvaltare.

Erikshjälpens ekonomiska ställning är stark. Styrelsen har tagit beslut om att över tid ha ett balanserat eget kapital som motsvarar fem till sju månaders omsättning. Härigenom finns tillräckliga reserver för att viss projektverksamhet ska kunna av-

vecklas på ett värdigt sätt om förutsättningarna för insamling och anslag kraftigt förändras. Per balansdagen har Erikshjälpen ett balanserat eget kapital motsvarande cirka sju månaders omsättning. Erikshjälpens omkostnader är fortsatt låga. Under 2020 uppgick administrationskostnader till 4,7 procent och insamlingskostnader till 4,9 procent av de totala intäkterna.

GIVA SVERIGES KVALITETSKOD

Erikshjälpen är medlem i Giva Sverige (branschorganisationen för tryggt givande) och tillämpar dess kvalitetskod. Kvalitetskoden ska stärka medlemmarnas arbete med intern kontroll och styrning och därigenom bidra till ett starkt och långsiktigt förtroende för givande i Sverige. Det i sin tur skapar resurser för att uppnå organisationernas ändamål. Ett krav är bland annat att varje medlemsorganisation årligen ska upprätta en effektrapport utifrån Giva Sveriges mall. Effektrapportens syfte är att för givare, allmänhet och andra intressenter visa vilken nytta organisationen gör. En extern revisor ska granska och intyga att organisationen exempelvis har styrande dokument för etiska riktlinjer för insamling.

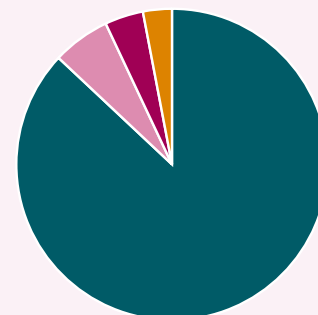
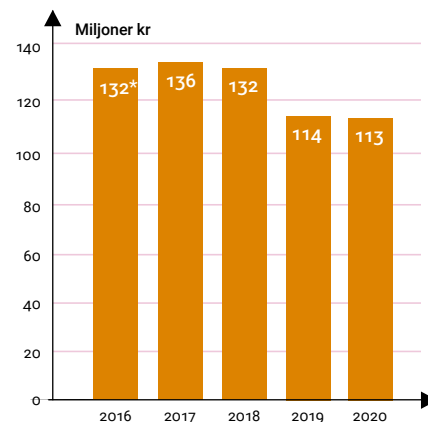
KVALITETSSÄKRING AV INSATSER

Innan ett projekt godkänns granskas det av Erikshjälpens personal på regionkontor och huvudkontor för att säkerställa att det går i linje med Erikshjälpens inriktning och policier. För varje projekt skrivs sedan ett speciellt avtal mellan Erikshjälpen och samarbetsparten ute i fält. Avtalet reglerar hur pengarna ska användas och hur rapportering och revision ska gå till.

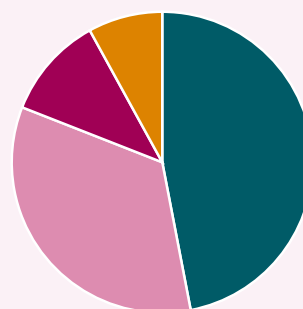
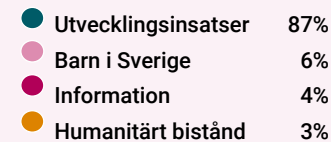
Erikshjälpen följer kontinuerligt upp arbetet i projekten för att försäkra sig om att pengarna går dit de ska och används rätt. Varje år granskas Erikshjälpens bokföring, bokslut och årsredovisning samt styrelsens förvaltning och interna kontroll av auktoriserade revisorer.

Utbetalat till ändamålet

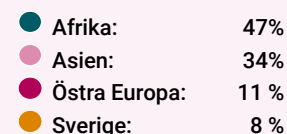
Erikshjälpen gjorde under 2020 insatser för 113 miljoner kronor.

Fördelning av insatser 2020

Regional fördelning av långsiktiga insatser 2020

HÅLLBARHETSUPPLYSNING

Globala målen antogs av världens ledare 2015. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder.

Miljö och klimat

Mål 13 är att vidta åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Erikshjälpen verkar i enlighet med vår värdegrund för en hållbar utveckling och ett värdigt förvaltande av den jord där våra barn ska växa upp. Det finns ett tydligt samband mellan negativ miljöpåverkan och ökad fattigdom.

Erikshjälpens internationella programverksamhet ska genomsyras av ett resiliensperspektiv. Det innebär att vi aktivt motverkar, förebygger och skapar modeller för att hantera klimatförändringar i våra programländer. Konkret handlar detta om att introducera nya jordbruksmetoder, skapa nya försörjningsmöjligheter, göra beredningsplaner för översvämningar och torka med mera. I alla projekt görs också en analys av möjlig negativ eller positiv miljöpåverkan.

Även i Sverige arbetar Erikshjälpen kontinuerligt och förebyggande för att undvika negativ miljö- och klimatpåverkan. Detta har under året skett genom exempelvis el- och hybridbilar på kontoret, källsortering och minskat resande. Verksamheten hos Erikshjälpen Second Hand bidrar i sig själv till ett hållbart samhälle och skapar bättre förutsättningar för kommande generationers uppväxt och framtid.

Mångfald

Mål 5 är att uppnå jämställdhet, och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Organisationen har under året arbetat vidare utifrån den policy för mångfald, likabehandling och jämställdhet som antagits av styrelsen. Handlingsplanen för detta arbete omfattar både programverksamheten i Sverige och internationellt, där exempelvis arbete för jämställdhet och flickors rättigheter har en framträdande plats, och Erikshjälpens roll som arbetsgivare/arbetsplats.

Barnrättsorganisationen bestod per 2020-12-30 av 29 kvinnor och 17 män. Det innebär att andelen kvinnor uppgick till 63 % och andelen män till 37 %. Målet för oss som arbetsgivare har varit att sjukfrånvaron ska uppgå till max 4 procent på totalnivå. Under 2020 har den gått ned från 2,6 procent (2019) till 1,9 procent (2020). Den är fortsatt högre för kvinnor men ligger kvar på låga 2,6 procent. Könsfördelningen i ledningsgruppen för barnrättsorganisationen är jämställd och består av 4 kvinnor och 3 män. I den årliga medarbetarenkäten angav 98 procent mot tidigare 96 procent (senaste mätningen 2018) att kvinnor och män har samma möjligheter på Erikshjälpen. Generellt är männen något nöjdare med den totala arbetssituationen än kvinnorna men det skiljer endast marginellt (3,63 för män och 3,61 för kvinnor).

Hälsofrämjande arbetsplats

Erikshjälpen har fortsatt med det hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande arbetet. Under året har Erikshjälpens personal haft möjlighet att nyttja friskvårdspeng för att främja fysisk aktivitet även om det lokalt kan ha begränsats av corona. En stegutmaning har också anordnats av HR under hösten tillsammans med personal från regionkontoren för att uppmuntra flera medarbetare till hälsofrämjande aktiviteter och främja teamarbetet över avdelningarna och mellan regionerna. Avtal finns med kvalitetssäkrad företagshälsövård.

I årets medarbetarenkät var styrkorna förtroendet för ledningen och för närmsta chef var också en styrka. Utvecklingsområden var att värderingarna skulle genomsyra i det dagliga arbetet, tydliga mål på avdelningsnivå och effektiva arbetsrutiner. Samarbetet inom och mellan avdelningarna samt möjligheter till kompetensutveckling har under året varit svårare att hålla en riktigt hög kvalitet på utifrån besparingskrav, korttidsarbete och distansarbete.

Under året har Erikshjälpen arbetat vidare med ledar- och medarbetarutveckling för samtliga medarbetare genom exempelvis kick-offer och utvecklingsdagar som skett digitalt. Arbetet har syftat till att utveckla såväl organisationen som helhet som arbetsgrupperna. Ett teamledarprogram för cirka tio nya teamledare inom organisationen har startats upp av HR-avdelningen. Medarbetarsamtalen med individuella kompetensutvecklingsplaner/handlingsplaner kopplat till verksamhetens mål har genomförts under hösten.

"Tema Ledarskap" för chefer och ledare inom barnrättsorganisationen tillsammans med Second Hands ledningsteam har varit en mötesplats för att skapa en gemensam kultur och utveckla ledarskapet. Det har skett vid ett par tillfällen digitalt.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Inledningen av 2021 har fortsatt att präglas av covid-19-pandemin. Såväl i Sverige som i vårt internationella arbete måste vi anpassa verksamheten till situationen. På många håll kan pandemins konsekvenser skapa stora försörjningsbekymmer med fattigdom och svält som resultat. Därmed är också risken stor att livet försvåras för många barn och ungdomar, och att deras rättigheter på olika sätt begränsas. Detta måste vi följa noga under året, liksom det faktum att vi kan komma att behöva göra extra humanitära insatser om behoven uppstår.

År 2021 genomförs och förankras en stor varumärkesundersökning som kommer ge oss underlag för att bedöma organisationens riktning och kommunikation de närmaste åren. Vi genomför sex större och mindre undersökningar för att få veta så mycket som möjligt om våra kunder, gävgivare, partners och intressenter.

Från och med årsskiftet finns även den nya internationella programorganisationen på plats. Mer mandat och ansvar har flyttats ut på regionkontoren i Burkina Faso, Uganda, Rumänien och Kambodja. I Sverige finns tematisk och stödande kompetens, ekonomisamordning, IT och ledning. Vi har också satt samman ett team som fokuserar på ansökningar och uppföljningar gällande institutionella medel. Under året arbetar gruppen bland annat med en ny treårsansökning till Svenska Missionsrådet och Sida. Erikshjälpen har också uppgraderats i Världens barn-familjen och kommer få ta emot en större del av de pengar som samlas in i kampanjen.

Ett nytt CRM-system för insamling togs i bruk under 2020 och kommer att trimmas in under året. Målsättningen är att kunna följa och kommunicera mer specifikt med våra givare. Här kommer också en ny insamlingsstrategi antas, liksom en ny företagsstrategi.

Programverksamheten i Sverige utvärderar under våren Framtidsverkstaden i Helsingborg som startades 2019 och finansieras av Kavlifonden. Utvärderingen ligger sedan till grund för fortsatt expansion av fler Framtidsverkstäder. Hittills har det, förutom i Helsingborg, skett etableringar i Motala och Uppsala.

I år planeras även utgivning av den åttonde upplagan av Ulla Nilssons bok, Farbror Erik – I kärlekens tjänst. Boken ges ut på Libris förlag tillsammans med en mindre skrift som ger en kompletterande bild av Erikshjälpens utveckling och kultur.

Under året kommer Erikshjälpen Second Hand färdigställa sin strategiplan där utvecklingen för rörelsens alla tre mål beskrivs. Förutom överskottsmålet förstärks arbetet med de sociala och miljömässiga hållbarhetsmålen och kommer genomsyra organisationen allt mer. Överhuvudtaget kommer hållbarhetsarbetet få en mer framskjuten plats i butikerna, på kontoret och i programarbetet i världen och Sverige.

Vi tror att Erikshjälpens stora berättelse om Hopp och hållbarhet ska bli mer konkret under 2021. I varumärkesarbetet, i nya strategier och i offensiva handlingsplaner. Erikshjälpen är ekonomiskt starkt positionerat för framtiden och vi är helt eniga om riktningen, framåt och uppåt. Vi vill göra mer för fler barn.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Vi befarar att vår verksamhet även under 2021 blir påverkad av covid-19. Erikshjälpen har påverkats och kommer att påverkas av denna pandemi i olika delar av verksamheten vilket innebär att det finns en risk för negativ finansiell påverkan.

Utvecklingen följs noggrant och vi fortsätter att planera och korrigera för att försöka minska konsekvenserna i verksamheten. Erikshjälpen står ändå på en stabil grund med ett stort eget kapital och en organisation som är rustad för att göra dessa bedömningar.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Verksamhetsintäkter	1, 2		
Gåvor	3	82 966	80 119
Bidrag	3	51 221	50 071
Nettoomsättning		1 414	1 777
Övriga rörelseintäkter	3	2 198	1 196
Summa verksamhetsintäkter		137 799	133 163
Verksamhetskostnader	4,5,6		
Ändamålskostnader		-113 076	-114 201
Insamlingskostnader		-6 796	-7 372
Administrationskostnader		-6 451	-7 463
Summa verksamhetskostnader		-126 323	-129 036
Verksamhetsresultat		11 476	4 127
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	-	-300
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	-
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	2 082	2 863
Summa resultat från finansiella investeringar		2 081	2 563
Resultat efter finansiella poster		13 557	6 690
Skatt på årets resultat	9	-64	-69
Årets resultat		13 493	6 621
<i>Förändring av ändamålsbestämda medel</i>			
Årets resultat enligt resultaträkningen		13 493	6 621
Nyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		2 656	2 775
Ändamålsbestämning av medel		-1 612	-1 582
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		14 537	7 814

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	10	1 872	2 219
Inventarier	11	462	364
		2 334	2 583
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar	12	150	600
<hr/>			
Summa anläggningstillgångar		2 484	3 183
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Handelsvaror		137	478
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		617	561
Aktuell skattefordran		116	125
Övriga fordringar		4 484	258
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	876	3 351
		6 093	4 295
<i>Kortfristiga placeringar</i>	14	61 376	50 559
<i>Kassa och bank</i>		25 792	26 927
<hr/>			
Summa omsättningstillgångar		93 398	82 259
<hr/>			
SUMMA TILLGÅNGAR		95 882	85 442
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		2 312	3 357
Balanserat resultat		79 384	64 846
<hr/>			
Summa eget kapital		81 696	68 203
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 007	1 252
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	15	6 522	10 738
Övriga kortfristiga skulder		1 342	773
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	5 315	4 476
<hr/>			
Summa kortfristiga skulder		14 186	17 239
<hr/>			
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		95 882	85 442

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		13 557	6 690
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar		519	651
Nedskrivning av anläggningstillgångar			300
Betald inkomstskatt		-55	-535
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av verksamhetskapital		14 021	7 106
Förändringar i verksamhetskapital			
Förändring av varulager		341	489
Förändring av kortfristiga fordringar		-1 807	4 369
Förändring av kortfristiga skulder		-3 053	173
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 502	12 137
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-270	-66
Amortering från Human Bridge		450	600
Kassaflöde från investeringsverksamheten		180	534
Finansieringsverksamheten			
Förändring av kortfristiga placeringar		-10 817	-4 554
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 817	-4 554
Årets kassaflöde		-1 135	8 117
Likvida medel vid årets början		26 927	18 810
Likvida medel vid årets slut	17	25 792	26 927

Förändringar i eget kapital

Belopp i tkr

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2020-01-01	3 357	58 225	6 621	68 203
Omföring av föregående års resultat		6 621	-6 621	
Reserveringar	3 031	-3 031		
Nyttjade medel	-4 076	4 076		
Årets resultat			13 493	13 493
Utgående balans 2020-12-31	2 312	65 891	13 493	81 696

Ändamålsbestämda medel utgörs av gåvor och bidrag som av olika anledningar har reserverats för specifika insatser. Det kan handla om medel som samlats in under en riktad kampanj eller testamente och gåvor som förenats med särskilda villkor. Redovisade ändamålsbestämda medel vid årets början var i huvudsak avsatta för insatser i Etiopien, Rumänien och Baltikum. Vid årets slut återstår enbart ändamålsbestämda medel avseende Etiopien.

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3), Givas Styrande riktlinjer för årsredovisning samt BFNAR 2020:1 (Vissa redovisningsfrågor med anledning av coronaviruset).

Principerna är oförändrade mot föregående år.

RESULTATRÄKNINGEN

VERKSAMHETSINTÄKTER

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som erhållits eller kommer att erhållas för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken stiftelsen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas enligt huvudregeln som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande använda i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor, som inte förbrukats, redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas enligt huvudregeln till verkligt värde. I de fall stiftelsen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgången som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Övriga intäkter

Hysesintäkter redovisas i den period uthyrningen avser. Ränteintäkter redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelningen är säkerställd.

VERKSAMHETSKOSTNADER

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamålskostnader, insamlingskostnader och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Som ändamålskostnader klassificeras sådana kostnader som har ett direkt samband med Erikshjälpens vision och uppdrag enligt stadgarna. Hit räknas bl a kostnader för Erikshjälpens biståndsprojekt, informationsprojekt, opinionsbildning (t ex via Erikshjälpens tidning eller webbplats) samt material- och humanitär bistånd. I posten ändamålskostnader ingår lönekostnader och administrativa kostnader för den personal som arbetar med dessa verksamheter samt gemensamma kostnader som fördelas på samtliga verksamhetsgrenar.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig till givare, d v s kostnader för att inspirera och uppmuntra människor att bidra till Erikshjälpens verksamhet genom gåvor och testamenten eller som månadsgivare och faddrar. Insamlingsarbetet innefattar både kontakter och kommunikation med befintliga givare och externa satsningar för att rekrytera nya givare. Till insamlingskostnader räknas kostnader för reklam och marknadsföring (t ex annonsering), produktionskostnad och porto för insamlingsbrev och tackbrev, löner och administrativa kostnader för insamlingspersonalen samt fördelade gemensamma kostnader.

Administrationskostnader

Till administrationskostnader räknas sådana kostnader som är nödvändiga för att administrera organisationen Erikshjälpen. En väl fungerande administration behövs för att skapa goda förutsättningar för insamlingsarbetet och projektverksamheten. I administrationskostnaderna ingår lönekostnaden för generalsekreteraren och den administrativa personalen (HR, ekonomi, IT mm) samt fördelade gemensamma kostnader. Under denna post finns även redovisnings- och revisionskostnader och övriga kostnader som inte går att hänföra till insamlings- eller projektverksamheten.

Leasing och hyra

Stiftelsens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en pensionskostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftelsen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som allmännyttig enligt skattelagstiftningen. Stiftelsen är dock inkomstskatteskyldig för överskott vid utyrning av fastighet.

BALANSRÄKNINGEN

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

I Stiftelsen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3: Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång även omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då de används för stiftelsens ideella ändamål. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller kraven att definieras som materiella anläggningstillgångar. Enligt K3 ska omklassificering inte göras.

Bidrag, privaträttsliga och offentligrättsliga, som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i för-

hållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Mark Ingen avskrivning

Byggnader:

Stomme 50 år

Fasad 50 år

Tak 30 år

Ytskikt 30 år

Bergvärme 10 år

Datorer 3 år

Inventarier 5 år

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Gåvor och testamentsmedel:

Tillgångar, som fastigheter, aktier och andra värdepapper, som skänks till Erikshjälpen värderas till marknadsvärde vid gåvotillfället. Intäkten redovisas i posten gåvor.

Aktier, andelar och räntebärande placeringar:

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde). Om det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktigt görs nedskrivning. Erikshjälpen väljer placeringar i börsnoterade företag och aktiefonder som arbetar på ett trovärdigt sätt med miljö och klimat, mänskliga rättigheter, rättvisa arbetsvillkor och affärsetik. Placeringar i verksamheter som kränker internationella normer och som har koppling till vapen, krigsmateriel, alkohol, tobak, spel och pornografi och fossila bränslen väljs bort.

Risker

Erikshjälpen arbetar utifrån den av styrelsen fastställda Risk- och säkerhetspolicyn. Stiftelsen vill kunna fatta medvetna strategiska beslut och säkerställa bästa möjliga effekt av gåvor och bidrag. Med utgångspunkt i fastställda riktlinjer för riskanalys och riskhantering bedrivs arbetet för att bevara givarnas förtroende och organisationens rykte och varumärke. Riskhanteringen handlar om att identifiera och förebygga eller minimera risker när det gäller personalens hälsa och säkerhet, programverksamheten, organisationens tillgångar eller andra störningar och förluster. En väl fungerande riskhantering ökar möjligheten att nå uppsatta mål.

När det gäller Erikshjälpens finansiella tillgångar finns riktlinjer för riskhantering dokumenterade i organisationens placeringspolicy. Stiftelsen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med stiftelsens grundläggande värderingar.

Erikshjälpen ska enligt styrelsebeslut ha ett balanserat eget kapital som motsvarar aktuell omsättning för fem till sju månader. Minst 80 % av de placeringsbara medlen ska placeras så att de på kort varsel kan omvandlas till likvida medel. I placeringspolicyn anges gränsvärden för andelen aktierelaterade och ränterelaterade placeringar. Placering i enskild aktie får högst uppgå till 10 % av hela aktieportföljen. Undantag för investmentbolag som kan ha 15%.

Valutaterminskontrakt används vid bedömt behov för att skydda stiftelsen mot förändringar i valutakurser genom att kontrakten fastställer den kurs till vilken en tillgång eller skuld i utländsk valuta kommer att realiseras. Valutaterminskontrakt tecknas utifrån riktlinjer i Stiftelsens Valutakursriskpolicy. Denna policy fastställer riktlinjerna för hur Erikshjälpens valutakursrisker hanteras, den reglerar vilka risker som ska begränsas och på vilket sätt detta ska ske.

Varulager

Handelsvaror värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Lagret består till större delen av stickers och leksaker till Systems Hemliga låda.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och bidrag som av olika anledningar reserverats för specifika insatser.

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall Erikshjälpen har erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas detta som en skuld.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Hela effekten av förändringar i valutakurserna redovisas i resultaträkningen när säkringen upphör och säkringsinstrumentet förfaller till betalning.

Not 2

Uppskattningar och bedömningar

Styrelsen ser inga väsentliga osäkerhetsfaktorer i de uppskattningar och bedömningar som finns per balansdagen och som skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

FOTO: DANIELMÜLEDAL

Belopp i tkr

Not 3

Verksamhetsintäkter	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Gåvor som redovisats i resultaträkningen		
<i>Insamlade medel</i>		
Regelbundna gåvor	25 797	25 426
Testamenten	14 621	14 860
Postkodlotteriet Basstöd	16 518	14 400
Erikshjälpen Second Hands butiker	17 501	17 886
Övriga gåvor	8 529	7 547
Summa gåvor	82 966	80 119
Bidrag som redovisats i resultaträkningen		
<i>Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)</i>		
Företag	1 097	362
Radiohjälpen/Världens Barn	6 378	8 289
Postkodlotteriet Projektstöd	1 738	3 034
Övriga institutionella givare	2 148	500
Summa insamlade medel	11 361	12 185
<i>Offentliga bidrag</i>		
Staten	170	362
Svenska Missionsrådet	39 218	36 334
Forum Civ	472	1 191
Summa offentliga bidrag	39 860	37 887
<i>Totalt insamlade medel består av följande</i>		
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	82 966	80 119
Privaträttsliga bidrag som redovisats i resultaträkningen	11 361	12 185
Summa insamlade medel	94 327	92 304
<i>Övriga intäkter fördelar sig enligt följande</i>		
Hysesintäkter	793	793
Övrigt	1 405	403
Summa övriga intäkter	2 198	1 196

Regelbundna gåvor innehåller avtalsgåvor (bl a fadderbidrag) och månadsbrev/tidning. Övriga gåvor innehåller spontana gåvor bl a vid katastrofinsamlingar. Bidrag har intäktsförts med belopp motsvarande de ändamålskostnader som uppkommer under året, varvid resterande del av erhållna bidrag har skuldförts. I intäktsfört belopp inräknas även bidrag för administrationskostnader.

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Med gåvor som inte redovisas i resultaträkningen avses exempelvis erhållna annonsutrymmen, fria eller reducerade hyror och ideellt arbete. Enligt Insamlingsstiftelsens bedömning har inte några väsentliga gåvor erhållits som inte har redovisats i resultaträkningen.

Belopp i tkr

Not 4

Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Kvinnor	29	28
Män	17	20
Totalt	46	48

Styrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	4	5
Män	5	5
Totalt	9	10

Ledande befattningshavare

Kvinnor	4	3
Män	3	3
Totalt	7	6

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

Styrelse, inkl ordförande	93	93
Generalsekreterare	710	714
Övriga anställda	16 111	16 780

Summa	16 914	17 587
--------------	---------------	---------------

Pensionskostnader för generalsekreterare	252	269
Pensionskostnader för övriga anställda	1 358	1 422
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	5 117	5 863

Summa	6 727	7 554
--------------	--------------	--------------

I övriga sociala kostnader ingår personalförsäkringar, löneskatt samt arbetsgivaravgifter för de anställda. För stiftelsens generalsekreterare har utöver avtalspension och en extra pensionsavsättning på 15 procent (15 procent), beräknat utifrån erhållen lön, inga andra förmåner utgått under räkenskapsåret. Det utgår heller ingen övertidsersättning för generalsekreteraren. Stiftelsen har inga övriga utfästelser om pension eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Ideellt arbete

Under året har ett antal personer i mindre omfattning arbetat ideellt för Erikshjälpen, till exempel vid event och konserter av olika slag. Värdet av detta arbete har inte redovisats i resultaträkningen då det bedöms uppgå till ett obetydligt belopp.

Regionkontor

Erikshjälpen har fyra regionkontor. Personalen på kontoret i Burkina Faso och Uganda är anställda under en nationell registrering av Erikshjälpen som organisationen. I Kambodja och Rumänien, bemannas regionkontoren med personal som har sin formella anställning hos en lokal partnerorganisation. Kostnaderna för samtliga dessa tjänster redovisas som ändamålskostnader under posten Regionkontor i not 6 och ingår inte i uppställningen ovan.

Belopp i tkr

Not 5

Ändamålskostnader	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Program	84 368	84 861
Humanitära insatser	3 028	2 641
Regionkontor	6 128	6 343
Programsamordning	10 172	10 852
Materialbistånd Human Bridge	1 500	1 500
Skandinaviska Läkarbanken	1 308	1 706
Kommunikation	5 051	4 587
Årsanslag och övriga ansökningar	1 521	1 711
Summa	113 076	114 201

Not 6

Operationell leasing - leasetagare	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
<i>Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal:</i>		
Inom ett år	1 315	1 341
Mellan ett och fem år	3 032	4 258
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	1 635	1 446

Stiftelsen har hyresavtal för lokal vilket löper med uppsägningstid om nio månader. Stiftelsen har också en fastighet som hyrs ut. Enligt avtal löper hyresperioden med en månads uppsägningstid.

Not 7

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Nedskrivningar		-300
Summa		-300

Not 8

Ränteintäkter och liknande resultatposter	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Utdelningar	572	1 120
Ränteintäkter	412	519
Realisationsresultat vid försäljningar	1 015	1 224
Kursdifferenser	83	
Summa	2 082	2 863

Not 9

Skatt på näringsverksamhet	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Aktuell skattekostnad	-64	-69
Skatt på årets resultat	-64	-69
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	300	313
Skatt beräknad enligt gällande skattesats, 21,4%	-64	-69
Redovisad skattekostnad	-64	-69

Belopp i tkr

Not 10

Förvaltningsfastigheter	2020-12-31	2019-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	15 102	15 102
Vid årets slut	15 102	15 102
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-12 883	-12 536
-Årets avskrivning	-347	-347
Vid årets slut	-13 230	-12 883
Redovisat värde vid årets slut	1 872	2 219
Marknadsvärde	12 000	12 000

Fastigheten är värderad av extern part 2015 och 2019. Fastighetens värde, baserat på dessa värderingar, bedöms ligga inom ett intervall mellan 9 och 14 miljoner. Styrelsen har därefter, baserat på fastighetens avkastning och geografiska läge, bedömt värdet till 12 miljoner.

Not 11

Inventarier	2020-12-31	2019-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	4 478	4 412
-Nyanskaffningar	270	66
Vid årets slut	4 748	4 478
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-4 114	-3 810
-Årets avskrivning	-172	-304
Vid årets slut	-4 286	-4 114
Redovisat värde vid årets slut	462	364

Not 12

Långfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	600	1 500
-Amorteringar, avgående fordringar	-450	-600
-Nedskrivningar		-300
Redovisat värde vid årets slut	150	600

Not 13

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyror	41	368
Förutbetalda försäkringspremier	66	64
Förutbetalda projektbidrag	489	534
Upplupna testamentesmedel		2 016
Övriga poster	280	369
Summa	876	3 351

Belopp i tkr

Not 14

Kortfristiga placeringar	2020-12-31	2019-12-31
Svenska aktier	34 902	25 660
Aktiefonder	1 716	1 703
Räntefonder	23 593	23 196
Testamenterad fastighet	1 165	
Redovisat värde vid årets slut	61 376	50 559

Marknadsvärdet på aktier och fonder uppgår per 2020-12-31 till 76 139 (63 359) tkr.

Not 15

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	2020-12-31	2019-12-31
Svenska Missionsrådet	6 216	5 519
Forum Civ		472
Radiohjälpen/Världens Barn		2 944
Postkodlotteriet	48	1 555
Övriga poster	258	248
Summa	6 522	10 738

Skulderna avser ej påbörjade, samt delvis påbörjade projekt, där kostnader i projekten som kommer att finansieras av erhållna bidrag ännu ej har uppkommit.

Not 16

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna semesterlöner	2 428	2 134
Upplupna löner	149	203
Upplupna sociala avgifter	1 534	1 433
Upplupna projektbidrag	958	49
Övriga poster	246	657
Summa	5 315	4 476

Not 17

Likvida medel	2020-12-31	2019-12-31
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassamedel	4	
Banktillgodohavande	25 788	26 927
Summa	25 792	26 927

Not 18

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Vi befarar att vår verksamhet även under 2021 kommer att bli påverkad av Covid -19. Erikshjälpen har påverkats och kommer att påverkas av denna pandemi i olika delar av verksamheten vilket innebär att det finns en risk för negativ finansiell påverkan.

Utvecklingen följs noggrant och vi fortsätter att planera och korrigera för att försöka minska konsekvenserna i verksamheten. Erikshjälpen står ändå på en stabil grund med ett stort eget kapital och en organisation som är rustad för att göra dessa bedömningar.

Underskrifter

Huskvarna 2021-03-26

Anna Lönn Lundbäck
Ordförande

Michael Kihlström
1:a vice ordförande

Daniel Skoghäll
2:e vice ordförande

Daniel Grahn
Generalsekreterare

Rosemarie Segersson

Cecilia Magnusson

Jonas Sandwall

Henrik Törnqvist

Annette Sandwall

Tobias Nilsson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2021-03-29
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Mats Angslycke
Auktoriserad revisor

Leif Göransson
Auktoriserad revisor

Denna revisionsberättelse är en del av den tryckta versionen av Erikshjälpens årsredovisning och omfattar sidorna 29-44, som utgör den officiella versionen av stiftelsens årsredovisning.

Revisionsberättelse

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet för år 2020. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 29-44 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av årsberättelsen sid 1-28. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren an-

svarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som an-

vänds och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för ERIKSHJÄLPEN, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks Barn- och Hjälpverksamhet för år 2020.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Jönköping 2021-03-29

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Mats Angslycke
Auktoriserad revisor

Leif Göransson
Auktoriserad revisor

En förändrad värld där barns drömmar får liv

KONTAKTUPPGIFTER

Organisationsnummer 827500-4789
Besöksadress: Datorgatan 4, 561 33 Huskvarna
och Bergmossevägen 8, 574 53 Holsbybrunn
Tel 0383-46 74 50
E-post: info@erikshjalpen.se
www.erikshjalpen.se
Plusgiro: 90 09 28-3
och för OCR-betalningar 90 29 04-2
Bankgiro: 900-9283
Swish: 900 92 83

ERIKSHJÄLPEN